DARBININKAS

Vol. LXIX, Nr. 33
Rugpjūčio — August 24, 1984 | Penktadienis-Friday | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. | 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 | 30 centų

Savaitės įvykiai

JAV paskelbė fotografijų ir kitokių įrodymų, kad Salvadoro partizanai yra aprūpinami ginklais ir kariniais reikmenim sovietų bloko valstybių per Nikaragvą.

Du sovietų kariai, paimti į Afganistano partizanų nelaisvę ir 2 metus laikyti Šveicarijoj internuoti, grįžo į Sov. S-gą. Kiek anksčiau du belaisviai nutarė negrįžti į Sov. S-gą, o vienas pabėgo į Vakarų Vokietiją ir pasiprašė politinės globos. Šveicarijoj dar tebelaikomi 5 sovietų kariai.

Irano vyriausybėj pradėjo kilti skilimas dėl perilgai užtrukusio karo su Iraku ir dėl įtampos su Vakarais.

Valst. departamentas paskelbė, kad žmogaus teisių pažeidimai Ugandoj pasiekė aukščiausią laipsnį pasauly dėl vykdomų disidentų žudynių ir dirbtinai sukelto bado.

Sov. S-ga sustabdė greičiau už garsą skrendančio keleivinio lėktuvo TU-144 skridimus ir jo gamybą dėl nepakankamo lėktuvo produktingumo.

Europos bendrosios rinkos valstybių, Ispanijos ir Portugalijos užs. reik. ministeriai numato rugsėjo mėn. tartis su Pietų Amerikos užs. reik. ministeriais dėl artimesnio ūkinio ir politinio bendradarbiavimo.

Amerikos R. katalikų vyskupų konferencijos prezidentas vyskupas James Malone pareiškė, kad nereikia nurodinėti, už kurį kandidatą balsuoti ar nebalsuoti, bet katalikai kandidatai negali atskirti savo asmeniškos moralės nuo viešos politikos ir privalo savo elgesį ir pareiškimus derinti su savo sąžine.

Saudi Arabija siekia JAV pirkti papildomai didelį skaičių priešlėktuvinių Sidewinder raketų.

Pagal Izraelio suteiktas žinias šiuo metu Libane yra 8000 PLO partizanų Sirijos kontroliuojamose srityse, o kiti 8000 yra prisiglaudę Irake, Jemene, Pietų Jemene, Sirijoj, Sudane, Jordane, Tunise ir Alžire.

Vatikanas vėl pareikalavo, kad iki šio mėnesio pabaigos Nikaragvos vyriausybėj dalyvaują kunigai pasitrauktų iš pareigų, nes kitaip jiem bus uždrausta atlikinėti kunigiškas pareigas. Kun. Ernesto Cardenal Martinez, SJ, Nikaragvos švietimo ministeris, visų vardu pareiškė, kad jie nemano pasitraukti.

Ekvadoro išrinktasis prezidentas Leon Fabres Cordero buvo prisaikdintas ir pradėjo eiti savo pareigas.

J. T. tarptautinė konferencija dėl žmonijos patarė nesiūlyti abortų kaip šeimos planavimo metodo.

Irakas paskelbė sunaikinęs Persijos įlankoj 5 laivus ir nušovęs 3 Irano lėktuvus prie Khor Musa kanalo.

Kinija ir Kuba susitarė pagerinti prekybinius, kultūrinius ir technologinius santykius.

Libano vyriausybė, spaudžiama dingusių žmonių giminių, paskelbė 700 žmonių, laikomų kariuomenės ar milicijos kalėjimuose, sąrašą.

Zimbabve min. pirmininkas Robert Mugabe paskelbė kraštą valdančios Afrikos tautinės unijos centro komiteto ir politinio biuro narių sąrašą.

JAV karo laivyno operacijų viršininkas adm. James D. Watkins griežtai paneigė tvirtinimus, kad laivynas negali kariauti ilgiau kaip vieną savaitę.

MES TOKIUS PAKABINOME, PAKABINSIME IR JUS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 61

Ar skaitė Sadūnaitės laiškus?

Kybartai. 1983 rugsėjo 15 į Vilniaus saugumą pas tardytoją V. Baumilą buvo iškviesta Kybartų bažnyčios valytoja Ona Kavaliauskaitė.

Tardomoji pakartotinai buvo apklausinėta apie daiktus, paimtus 1980 balandžio 17 kratos metu. O. Kavaliauskaitė į klausimus, liečiančius kratą ir jos metu paimtus daiktus, duoti parodymus atsisakė, motyvuodama tuo, kad ji pagal tokius klausimus jau buvo apklausta ir tardymo protokolas yra saugumo seife, o papildymui medžiagos neturinti.

Saugumietis V. Baumila įrodinėjo, kad O. Kavaliauskaitė pasisavinusi ne savo daiktus, kad visi šie daiktai priklauso kun. Sigitui Tamkevičiui. O. Kavaliauskaitė pareiškė, kad, kaip anksčiau, taip ir dabar gali patvirtinti, jog visi daiktai, rasti jos kambaryje kratos metu, priklauso jai.

Tardymo metu O. Kavaliauskaitei buvo pateikta Nijolės Sadūnaitės iš lagerio ir tremties rašytų laiškų kopijos (5 sąsiuviniai). Tardytoją domino, ar O. Kavaliauskaitė nėra jų skaičiusi.

O. Kavaliauskaitė paaiškino, kad pirmą kartą mato šiuos sąsiuvinius. O. Kavaliauskaitė dar buvo apklausinėjama, ar pažįsta N. Sadūnaitę ir jos brolį Joną Sadūną.

Tardymas truko 7 valandas.

Užpuolė besimeldžiančius

Kaunas. 1983 rugpjūčio 29 apie 8 v. v. į butą, esantį Jaunosios Gvardijos g. Nr. 1, bt. 3, įpuolė būrys milicininkų ir civilių žmonių. Čia rado virš 30 susirinkusių besimeldžiančių tikinčiųjų. Jų tarpe buvo Skaisgirio klebonas kun. Leonardas Jagminas, atėjęs aplankyti ligonės Zofijos Kilaitės.

Pareigūnai prisistatė esą iš Vykdomojo komiteto, iš švietimo skyriaus ir milicijos. Paklausus, ko susirinkę, tikintieji paaiškino, kad suėjo pasimelsti už neseniai mirusią to buto gyventoją Veroniką Paukštytę.

Atvykusieji pareikalavo iš susirinkusiųjų dokumentų Dauguma buvo pensininkės, šeimų motinos, kurios niekados nesinešioja dokumentų. Po ilgų klausinėjimų surašė visus dalyvavusius ir prigrasino, kad daugiau nebesirinktų. Užklausus, kaip bus su mirusios metinių minėjimu, pareigūnai suabejojo, tvirtindami, kad tikriausiai neduos leidimo tame bute ruošti minėjimą.

Rytojaus dieną vėl atvažiavo pareigūnai patikrinti buto savininkų dokumentų.

Po to prasidėjo tardymai: buvo šaukiama Zita Kinčiūtė, Zita Kupčiūnaitė ir kitos.

Kun. L. Jagminas buvo kviečiamas aiškintis į rajoną.

Kodėl atėjo prisisegus kryželį

Raseiniai. 1983 rugsėjo 16 Raseinių saugume buvo tardoma Genovaitė Butkuvienė. Nepasisakęs pavardės saugumietis pirmiausia užsipuolė tardomąją, kodėl ji į saugumą atėjo prisisegusi kryželį.

Kiek vėliau čekistas įsakė G. Butkuvienei rašyti pasiaiškinimą, nurodant, kokiu tikslu šių metų rugpjūčio 29 d. vakare ji buvo Kaune, kur buvo susirinkęs būrelis žmonių ir meldėsi; reikalavo pasakyti, ką iš ten buvusių tardomoji pažįsta, su kuo važiavo; sakėsi turį žinių, kad iš Raseinių buvę du "tokie pažeidėjai".

G. Butkuvienė buvo kaltinama ir už dalyvavimą Viduklės bažnyčios procesijose.

"Pakabinsime ir jus"

Viduklė. 1983 rugsėjo 16 į Raseinių saugumą buvo iškviesta viduklietė M. Saukienė. Čekistą domino, kas per susirinkimas buvo rugpjūčio 29 Kaune, kuriame ji dalyvavo.

Užklaustoji paaiškino, kad tai jos asmeninis reikalas, ir prašė nesikišti, nedaryti sau gėdos. V. Saukienei pareiškus, kad į pateiktus klausimus neatsakinės, saugumietis išsikvietė viršininką Gardauską.

Čekistas Gardauskas niekino ir šmeižė Viduklės parapijos kleboną kun. Alfonsą Svarinską, kaltino M. Saukienę "uoliai lakščiusią" suimto kunigo reikalais.

Į tardymą prisistatęs trečias čekistas pareiškė: "1947 m. mes tokius, pakabinome, pakabinsime ir jus!" Taip jis kartojo keletą kartų, grasindamas areštu, kalėjimu ir Sibiru.

Su klebonu pasimatys lageryje

Kybartai. 1983 spalio 11 į Vilniaus saugumą pakartotinai tardymui buvo iškviestas Kybartų parapijos vikaras kun. Jonas Matulionis (rugpjūčio 8 kviečiamas — nenuvyko).

Tardytoją Liniauską domino klausimai, liečiantys kun. Sigito Tamkevičiaus bylą: nuo kada J. Matulionis jį pažįsta, ką kun. S. Tamkevičius kalbėdavęs pamokslų metu, teiravosi apie jaunimo diskriminaciją liečiantį pareiškimą, rašytą 1982 m., kalėdinę eglutę Kybartuose, Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto veiklą ir kita.

Tardymo metu saugumietis Liniauskas parodė kun. J. Matulioniui "LKRK" Nr. 52, klausdamas, kaip į jį pateko jo pareiškimas, rašytas LKP CK sekretoriui Petrui Griškevičiui, kaltino tardomąjį — esą jis pareiškime įžeidinėjęs tarybinius darbuotojus, konkrečiai Vilkaviškio raj. vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoją Juozą Urboną, vadindamas jį apsišaukėliu, kun. J. Matulionis paaiškino, kad pareiškime to nėra, priešingai, ne jis, o vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas J. Urbonas kun. J. Matulionį, kai tik šis atvyko dirbti į Kybartus,

(nukelta į 2 psl.)

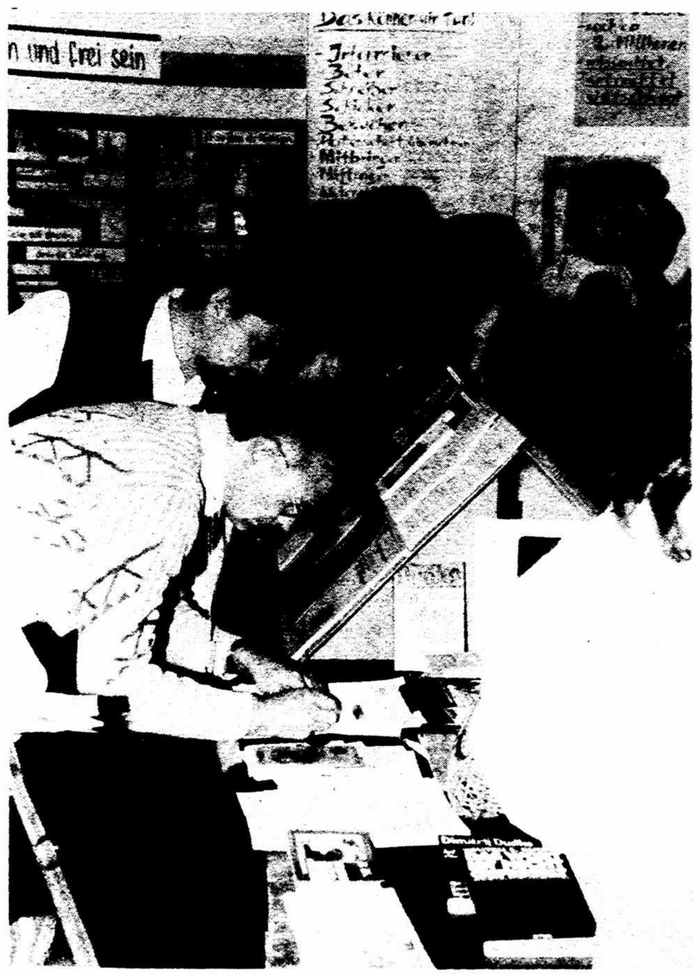

Vokietijoje, Miuncheno mieste, liepos pradžioje vyko vokiečių katalikų dienos. Ten buvo surengta paroda apie kenčiančią Lietuvą. Parodą surengė Liet. Katalikų Sielovados įgaliotinė Alina Grinienė, talkinant vokiečiam kun. J. Forg ir H. Froitzheim. Nuotraukas parodai parūpino Lietuvių Informacijos Centras. Taip pat atsilankiusieji pasirašė peticiją už įkalintus Lietuvos kunigus Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių. Nuotr. H. Froitzheim

ŠVEICARAI APIE LIETUVĄ

Šveicarijoj leidžiamo tarptautinio dvisavaitinio informacijų biuletenio "Glaube in der zweiten Welt" (Tikėjimas antrame pasaulyje) paskutinis numeris pateikia keletą žinių iš Lietuvos vyskupijų.

Čia randame griežtą LTSR komunistų partijos centro komiteto sekretoriaus pareiškimą prieš Lietuvos kunigus ir pasauliečius tikinčiuosius, kurie reikalauja pagerbti religinę laisvę ir pagrindines žmogaus teises.

Iš kitų pateiktų žinių aiškėja, kad ateistai valdžios pareigūnai visokiais būdais stengiasi suvaržyti religinį tikinčiųjų gyvenimą: kišasi į pamaldų tvarką, nurodinėja kunigam, ką turėtų kalbėti pamoksluose, kliudo vaikam ir jaunimui dalyvauti pamaldose ir t.t.

Baigdamas informacijas apie Lietuvą, šveicarų biuletenis supažindina su naujais Lietuvoje išėjusiais pogrindžio leidiniais ir skelbia kreipimąsi į lietuvius: Lietuvi, nepamiršk! Kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, Jadvyga Bieliauskienė, Sergiejus Kovaliovas, Antanas Terleckas, Julius Sasnauskas, Povilas Pečeliūnas, doc. Vytautas Skuodis, Mečislovas Jurevičius, Balys Gajauskas, Gintautas Iešmantas, Viktoras Petkus, Algirdas Statkevičius ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai gyventi ir tikėti.

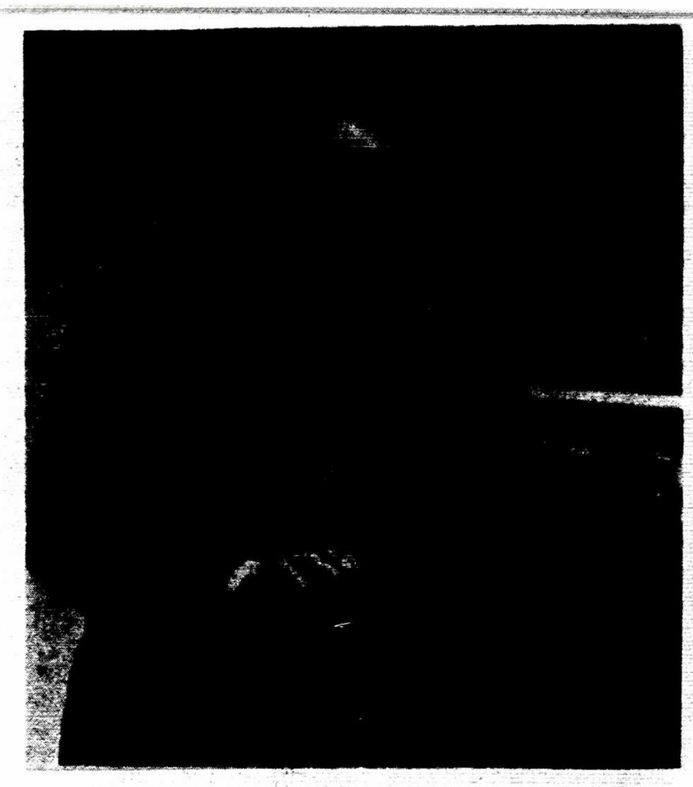

Pranas Naujokaitis

MIRĖ RAŠYTOJAS PRANAS NAUJOKAITIS

Rugpjūčio 12, sekmadienį, 3 v. popiet Patersono, N.J., ligoninėje mirė rašytojas, literatūros kritikas ir literatūros istorikas Pranas Naujokaitis, paskutiniu laiku sunkiai sirgęs. Į ligoninę buvo išvežtas rugpjūčio 8. Palaidotas rugpjūčio 16, ketvirtadienį, iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios Patersone, N.J., Šv. Jono kapinėse Brooklyne. Liko žmona Mikalina, sūnus Gediminas, dukra Dalia ir kiti giminės.

Kilęs iš Suvalkijos

Pranas Naujokaitis buvo gimęs 1905 spalio 2 Papartynų kaime, Šakių valsčiuje ir apskrityje. 1927 baigė Žiburio gimnaziją Šakiuose, 1927-33 Vytauto Didžiojo universitete teologijos filosofijos fakultete, filosofijos skyriuje studijavo lietuvių ir vokiečių kalbą ir literatūrą, pedagogiką. 1930 vasaros semestrą studijas gilino Berlyno universitete.

Ilgametis mokytojas

Nuo 1934 pradėjo mokytojauti Ukmergės gimnazijoje, 1941-44 buvo tos gimnazijos direktorius.

Į Vokietiją pasitraukė 1944, Detmolde 1945-46 buvo lietuvių gimnazijos vicedirektorius, 1946-48 Augustdorfe lietuvių gimnazijos mokytojas.

Į Ameriką atvyko 1949 spalio 13 ir apsigyveno Brooklyne. Čia įsijungė į plačią visuomeninę veiklą, buvo vienas iš šeštadieninės mokyklos steigėjų, mokytojas 1950-53, vedėjas 1950-1951.

Veikla įvairiose organizacijose

Velionis nuo mokyklos laikų reiškėsi plačioje visuomeninėje veikloje. Veikė ateitininkuose, buvo ateitininkų Šatrijos meno draugijos pirmininkas, buvo aktyvus Vilniui vaduoti sąjungos veikėjas, buvo Lietuvių Rašytojų Draugijos ir Lietuvių žurnalistų valdyboje, 1961-62 pirmininkavo Lietuvių Rašytojų Draugijai, Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos centro komiteto narys, PLB pirmojo seimo narys.

Rašytojo darbai

Kaip rašytojas pradėjo reikštis Ateityje, vėliau poezijos ir beletristikos spausdino Ateities Spinduliuose, Židinyje, Gaisuose, Granite, Aukštaičių Žemėje, Ryte. Kritikos raštų daugiausia spausdino Naujojoje Romuvoje, Židinyje, Drauge, Aiduose, Tėviškės Žiburiuose, Darbininke.

Eilėraščių rinkiniai. Išleido šiuos eilėraščių rinkinius: Prie svyruojančių beržų — 1930, Šviesos mergaitė — 1959, Akmens širdis — 1960, Auksiniai rageliai 1968, Saulėleidis 1982.

Beletristika: Upeliai negrįžta į kalnus — 1959, Įlūžę tiltai — 1961, Žydinčios dienos — Draugo premija 1967, Pasisėjau žalią rūtą — 1972, Maži žingsniai (vaikams) — 1960.

Literatūros istorija: Lietuvių literatūra — 1948. 1971 išėjęs į pensiją, atsidėjo platesnės lietuvių literatūros rašymui. Išleido 4 didžiulius tomus. Pirmasis tomas pasirodė 1973, antrasis — 1975, trečiasis — 1976, ketvirtasis — 1976.

Darbininko bendradarbis

Velionis buvo Darbininko laikraščio bendradarbis. Eilę metų pastoviai rašė skiltį "Iš okupuotos Lietuvos kultūrinio gyvenimo". Beveik kiekvieną savaitę atsiųsdavo daug tos medžiagos. Paskutiniu laiku jis buvo apsirgęs, buvo sutrikęs regėjimas. Tada prašė, kad žmona skaitytų laikraščius, ir jis vis dar rašė, gerai nematydamas rašomosios mašinėlės raidžių.

Jo skiltis buvo plačiai skaitoma, nes pateikė daug konkrečios medžiagos iš lietuvių kultūrinio gyvenimo. Tikrai Darbininkas pasiges jo raštų, jo visokeriopos paslaugos.

Velionio šeimai ir visiem artimiesiem Darbininko redakcija reiškia nuoširdžią užuojautą.

Braziliją dabar valdanti socialdemokratų partija savo kandidatu į krašto prezidentus išrinko buv. Sao Paulo gubernatorių Paulo Salim Maluf.

Zimbabve valdanti Afrikos tautinės vienybės unija savo konferencijoj priėmė naują partijos konstituciją, pagal kurią turės būti sukurta marksistinė vienos partijos valstybė.

Kolonijinės Vakarų valstybės tikėjo, kad suteikus kolonijom nepriklausomybę, jos paseks Vakarų demokratijų pavyzdį ir sudarys demokratines valstybes, bet šiandien tik 9 Afrikos valstybės bent iš dalies tvarkosi demokratiškai.

Britanija ir Prancūzija pasekė JAV pavyzdžiu ir pasiuntė minų gaudytojus minom iš Suezo kanalo ir Raudonosios jūros pašalinti.

Rumunijos ortodoksų arkivyskupas Valerian D. Trifa, OSI apkaltintas bendradarbiavimu su naciais, prieš kurį laiką nepakeldamas bylinėjimosi išlaidų, atsisakė JAV pilietybės ir šiom dienom išvyko į Portugaliją.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— **Petro Griškevičiaus,** Lietuvos komunistų partijos centro komiteto pirmojo sekretoriaus, knyga "Keturi laisvės dešimtmečiai" jau parengta spaudai. Ją išleis "Minties" leidykla. Knygoje autorius bando nusakyti, ką socializmas davė lietuvių tautai.

— **Architektei Aušrai Šilinskienei** rugpjūčio 2 sukako 50 metų amžiaus.

— **A. Laurinčiuko knygą** "Amžini beržai" ("Russian Silhouettes. The Rustling Birch Trees") anglų kalba išleido Maskvos "Progreso" leidykla. Knygos pradžioje pristatomas autorius, apžvelgiamas jo kūrybinis kelias. Šiais metais "Amžini beržai" išleisti ir ukrainiečių kalba.

— **Paskirtos įvairios premijos.** Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir LTSR ministrų taryba, apsvarstę darbus, kuriuos pateikė LTSR valstybinių mokslo ir technikos premijų komitetas ir LTSR valstybinių literatūros ir meno premijų komitetas, nutarė skirti 1984 metų LTSR valstybines premijas:

Literatūros ir meno srityje: R. Kašauskui, rašytojui, LTSR nusipelniusiam kultūros veikėjui, — už knygą "Žaliuojančios kalvos. Mažos mūsų nuodėmės" (1982). M. Martinaičiui, poetui — už eilėraščių knygą "Toli nuo rugių" (1982). V. Drėmai, menotyrininkui — už monografiją "Pranciškus Smuglevičius" (1973). J. Čeponiui, dailininkui, LTSR nusipelniusiam meno veikėjui, — už tapybos darbus "Į jūrą" (1971), "Žvejų uoste" (1971), "Palūšė" (1973), "Vakaras uoste" (1978), "Klaipėdos uoste" (1980), "Senojo Vilniaus panorama" (1980), "Technika žemės ūkiui" (1980), "Pramoninis peizažas" (1981), "Mugė Vilniuje" (1982), "Jachtos" (1982 - 1983), D. Mataitienei, dailininkei, LTSR nusipelniusiai meno veikėjai, — už V. Mykolaičio - Putino "Valdovo" (1974), B. Sruogos "Pajūrio kurorto" (1975) spektaklių scenografiją Šiaulių dramos teatre, lietuvių folkloro teatro koncertinės programos (1974) bei spektaklių "Scenos vaizdeliai" (1976), "Lietuvių gaidos" (1982) scenografiją. V. Žalakevičiui, scenarijaus autoriui, LTSR nusipelniusiam meno veikėjui, LTSR liaudies artistui, RTFSR liaudies artistui, A. Grikevičiui, režisieriui statytojui, LTSR nusipelniusiam meno veikėjui, D. Pečiūrai, operatoriui statytojui, LTSR nusipelniusiam meno veikėjui, G. Kličiui, dailininkui statytojui, — už meninio filmo "Faktas" sukūrimą (1980).

Mokslo ir technikos srityje: A. Sabaliauskui, filologijos mokslų daktarui, LTSR mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto lietuvių kalbos istorijos ir dialektologijos skyriaus vyresniajam moksliniam bendradarbiui, — už monografijas: "Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija iki 1940 m." (V., "Mokslas", 1979), "Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija 1940-1980 m." (V., "Mokslas", 1982). V. Brėdikiui, einančiam LTSR valstybinio dailės instituto interjero ir įrenginių katedros profesoriaus pareigas (darbų vadovui), J. V. Abariui, statybos ir montavimo tresto "Vilniaus statyba" 12-osios statybos apdailos darbų valdybos dailidžių grandininkui, N. Danilevičiui, šios valdybos vyriausiam inžinieriui, R. Jakui, Komunalinio ūkio projektavimo instituto technikinio skyriaus vyriausiam specialistui, B. Kazlauskui, šio skyriaus vyriausiam ekspertui, V. Mikučianiui, profesoriui, LTSR valstybinio dailės instituto interjero ir įrenginių katedros vedėjui, A. Pocevičiui, statybos ir montavimo tresto "Vilniaus statyba" valdytojo pavaduotojui, P. Zinkevičiui, šio tresto 8-osios statybos valdybos darbų vykdytojui, — už LTSR valstybinio dailės instituto mokomąjį korpusą Vilniuje.

— **Lietuvos valstybinis rusų dramos teatras** gastroles Maskvoje pradėjo su A. Mišarino pjesės "Prilygsta keturioms Prancūzijoms" spektakliu.

— **Dail. Antanas Gudaitis** liepos 29 atšventė 80 metų amžiaus sukaktį.

S. L. K.

Savaitės įvykiai

Marokas ir Libija, nors juos skiria 700 mylių nuotolis, nutarė sudaryti uniją, kad galėtų spirtis Alžiro, Tuniso ir Mauritanijos sąjungai.

JAV pareikalavo, kad UNESCO savo 80 mil. dol. perteklių grąžintų organizacijos nariam proporcingai pagal jų įmokėtus įnašus.

Iš Sovietinės Estijos pabėgo į Švediją teisingumo ministerio pavaduotojas Valdo Randpere su žmona ir pasiprašė politinės globos.

Rumunijos žurnalistas Vladimir Moraru, dalyvavęs korespondentu olimpiniuose žaidimuose, pasiprašė politinės globos.

Kolumbijos vyriausybė pasirašė paliaubų sutartį ir su kitom dviem krašte veikusių kairiųjų partizanų organizacijom: M-19 sąjūdžiu ir Liaudies išlaisvinimo armija.

Lenkijos vyriausybė pagal parlamento paskelbtą amnestiją paleido paskutinį KOR (darbininkų socialiniam reikalam ginti komiteto) narį Henryk Wujek, kuris taip pat laikė save nekaltu ir nepasirašė paleidimo dokumentų.

Anglijos kanale į švedų laivo tinklą įsipainiojęs povandeninis laivas vilko žvejų laivą tol, kol jis nupiovė savo tinklus ir išsilaisvino.

Britanija ir Kinija baigia susitarti dėl Britanijos Hong Kong kolonijos perdavimo Kinijai, nuomos sutarčiai pasibaigus 1997. Kinija pasižadėsianti per 50 m. nekeisti kolonijos gyventojų dabar turimų laisvių, teisinės sistemos ir teisės turėti privačią nuosavybę.

HARE KRISHNA SĄJŪDIS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Šis sąjūdis ne tik atsirado Sov. S-goj, bet ir plinta, nes net du jos laikraščiai rado reikalą pasisakyti prieš jį. Kiek anksčiau vienas laikraštis aprašė Krasnojarske vykusią sąjūdžio veikėjo bylą, kurios metu veikėjas buvo nuteistas kalėti ir išvadintas parazitu. Bet šis įvykis nesustabdė sąjūdžio plitimo, todėl savaitgalinis vyriausybės organo Izvestija priedas Nedelia plačiai aprašė sąjūdžio narių bylą Maskvoj. Čia buvo teisiami Vladimir Kritski ir Sergei Kurkin.

Sąjūdis į Sov. S-gą atkeliavo per JAV knygų leidyklų 1979 Maskvoj surengtą knygų mugę, kurion pavyko įsiskverbti ir sąjūdžio leidyklai Bhatkivendanta Book Trust iš Los Angeles.

Straipsny įtikinėjama, kad sąjūdis esąs sąmoningas amerikiečių siekimas sužaloti sąjūdžio aukų protą, o visam sąjūdžiui vadovauja ne kas kitas kaip tik CIA.

Šiuo sąjūdžiu čia labai susirūpinta dėlto, kad prie jo priklauso ne menko išsimokslinimo žmonės, kaip kad prie sekmininkų, bet aukštesnės klasės, didesnio išsimokslinimo ir iš miestų kilusi privilegijuota jaunuomenė. Čia yra ir inžinierių, ir įvairių technikų ir sportininkų.

Čia bauginama, kad šis sąjūdis esąs aiškiai antikomunistinis, raginąs pasitraukti nuo realybės ir tikinąs, kad visa buitis esanti tik iliuzija. Toks žmogus nesirūpinąs savo darbo vaisiais, jis palieka visuomenei naudingą darbą, netenka tėvynės, šeimos ir artimųjų ir pasineria į viską apsiaučiančios Dievo meilės kontempliaciją.

Šio sąjūdžio nariai be psichiatrinio gydymo negali grįžti į realų gyvenimą, nes ekstazei pasiekti reikia pasninkauti ir alinančiai melstis.

Sąjūdžio agentu buvęs turistas iš JAV Robert Campagnela, kurio veiklą tiriant paaiškėjo, kad iš tikrųjų jis esąs CIA agentas, ideologinės diversijos specialistas.

N. SADŪNAITĖ ITALIŠKAI

Įtakingasis, plačiai skaitomas Italijos dienraštis "Stampa Sera" atspausdino ilgą straipsnį apie buvusios sąžinės belaisvės Nijolės Sadūnaitės prisiminimus, kurie praėjusių metų pabaigoje pasiekė Vakarus. Šiomis dienomis šie prisiminimai, išversti į italų kalbą, Italijoje buvo atspausdinti atskira knyga. Ją išleido Urbanijos vyskupijos sudarytoji Tylos Bažnyčios komisija, knygų serijoje apie Lietuvą.

Nijolės Sadūnaitės prisiminimai "Kaip patekau į KGB objektyvą", yra aštuntas šios Lietuvai skirtos knygų serijos leidinys. Sadūnaitės prisiminimus į italų kalbą išvertė Eltos biuletenio italų kalba redaktorius prelatas Vincas Mincevičius, kuris taip pat parašė knygai devynių puslapių įžangą, joje pristatydamas italam skaitytojam Nijolę Sadūnaitę.

Įžangoje yra pateikiami Sadūnaitės biografiniai bruožai, trumpai aprašomas jai iškeltas teismo procesas už religinę veiklą, duodamos reikšmingesnės ištraukos iš Sadūnaitės gynimosi kalbos, kuri taip ryškiai atspindi jos taurią asmenybę, meilę Kristui, savai tautai ir žmogui.

Laisvojo pasaulio susirūpinimas Sadūnaitės likimu jai atliekant kalėjimo bausmę, rašo knygos įžangoje prelatas Mincevičius, taip pat jai išreikštas solidarumas, daug patarnavo jos fiziniam išlikimui. Bet Sadūnaitei ir šiandien reikia laisvų žmonių solidarumo. Neatsisakiusi nuo savo įsitikinimų, ji ir šiandien yra priversta slapstytis, Tėvynė jai tapo svetima. Laimingu būdu, rašo įrangos autorius, neteisybė niekad nėra amžina.

Italų dienraštis "Stampa Sera" Nijolės Sadūnaitės prisiminimus pristato stambia antrašte — "Lietuvės katalikės sukrečiantys liudijimai. Kryžiaus kelio Gulage dienoraštis: teismo procesas, lageris, tremtis".

Iš Sovietų Sąjungos, rašo italų dienraštis, Vakarus dažnai pasiekia nepaprasti dokumentai, eilinių žmonių — vyrų ir moterų liudijimai, kurie atskleidžia neeilines asmenybes. Jos dvelkia kažkokiu nepaprastu dvasios taurumu, jose glūdi lygiai nepaprastos moralinės vertybės, jos atspindi nepaprastai gilų tikėjimą. Tai tartum stebuklingos gėlės, kurios išauga ir pražysta dykumoje.

Italų dienraštis "Stampa Sera" plačiai pristato savo skaitytojam sukrečiančius Nijolės Sadūnaitės prisiminimus, prasidedančius jos patekimu į KGB objektyvą 1970-ais metais kun. Šeškevičiui už vaikų katekizavimą iškeltos baudžiamosios bylos metu ir baigiamus jos sugrįžimu į Lietuvą iš lagerių ir tremties ir naujų persekiojimų prieš Sadūnų šeimą aprašymu.

Tarp tų dviejų įvykių — Sadūnaitės kančios kelias: kalėjimai, tardymai, nuteisimas, gyvenimas lageriuose ir tremtyje. Sadūnaitės išgyvenimai primena šiurpius Stalino valdymo laikus, bet, deja, jie atskleidžia ir dabartinę niūrią gyvenimo Sovietų Sąjungoje tikrovę.

K.L.

P.S. Šių metų rugpjūčio 27 sukanka dešimt metų nuo pirmojo Nijolės Sadūnaitės suėmimo.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

savo paskaitose pradėjo vadinti apsišaukėliu, netikru, be šventimų kunigu.

Kun. J. Matulionis priminė tardytojui Liniauskui, kad rugpjūčio mėnesį Vilniaus saugumiečiai, tardydami jo pažįstamą, klausinėjo apie jį, susinervinę iškoliojo, vadindami antitarybininku, svolačium.

Kun. J. Matulioniui atsisakius pasirašyti po protokolu, tardytojas supykęs pareiškė, jog tokie, kurie nepasirašė, jau sėdi ir parodė į saugumo pusrūsį. Paklausus, — gal būtų galima pasimatyti su klebonu kun. S. Tamkevičium, — tardytojas Liniauskas atsakė: "Pasimatysi lageryje".

Tardymas truko 4 valandas.

Iš 7-tos tautinių šokių šventės. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

VA LDAŠ C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

DARBININKO SPAUDOS KIOSKE galima įsigyti natūralaus bičių medaus, plokštelių, suvenyrų, lietuviškų knygų, gintaro, įvairių dovanėlių.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

QUEENS COLLISION CENTER, INC. Expert auto body works-painting-welding, etc. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. Towing phone HI 1-6666. After 6 PM — 843 - 6677.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Sale vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTURINE RADIJO PROGRAMA "AUSRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753-7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmad., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dif. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS
Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.
116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418
Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.
SKAMBINTI: (212) 441-0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA
- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207

Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — $15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA. LDS organas DARBININKA ir LIET. ZINIAS ● Prenumerata metam $15.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiura ● Pavardė pasirašyti straipsniai nebutinai išreiškia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Religinis kongresas Toronte

Rugsėjo 1 ir 2 dienomis Toronte, Kanadoje, įvyksta laisvojo pasaulio lietuvių religinis kongresas, bene pirmas tokio pobūdžio. Kongresas skiriamas šv. Kazimiero — Lietuvos globėjo mirties 500 metų sukakčiai paminėti.

Kaip žinome, šis jubiliejus buvo pradėtas labai iškilmingai Romoje. Kovo 3 buvo audiencija pas popiežių Joną Paulių II. Jau pati audiencija sukėlė didelį lietuvių entuziazmą, nes pirmą kartą Vatikano rūmų salėse buvo tiek daug lietuvių, pirmą kartą čia skambėjo lietuviškos giesmės ir dainos. Tą entuziazmą dar labiau padidino kovo 4 iškilmės Šv. Petro bazilikoje, popiežiaus pamokslas, kardinolų ir vyskupų palyda, lietuviškos maldos, giedojimas, transliacijos per radiją, spaudos atsiliepimai.

Dabar šio jubiliejaus komitetas su panašiom iškilmėm rengia antrąją dalį — šv. Kazimiero sukakties minėjimą savųjų tarpe. Rengiamasi kuo iškilmingiausiai ir kuo įspūdingiausiai pravesti šį katalikų kongresą.

Kad kongresai būtų didingi ir pasiliktų kuo ilgiausiai atmintyje ir pokalbiuose, reikia, kad būtų kuo daugiau to kongreso dalyvių. Tiesa, čia daugiausia bus Toronto lietuvių, bet kongresas rengiamas ne tik Toronto lietuviam. Jis rengiamas visiem laisvojo pasaulio lietuviam. Tad pirmiausia ir kviečiame visus, kas tik gali, jauskite pareigą keliauti į šią didžiulę religinę manifestaciją.

Kuo daugiausia kviečiame iš Jungtinių Amerikos Valstybių, nes tai kaimynystė. Esame pajėgūs atlikti tokias keliones, tik kartais esame nerangūs. Ypač daug laukiame iš Chicagos, nes ji pajėgiausia, turtingiausia lietuvių kolonija. Nereikia sakyti, kad operą atveš pas mus, ir mes ją pamatysime. Operą gal atveš, bet niekas nepakartos viso kongreso eigos, paskaitų ir viso entuziazmo. Reikia būti pačiame kongrese, kad tai pergyventum ir pajustum.

Tad — kongresas laukia visų!

- o -

Kongresas turės įvairią programą. Šeštadienį 10 val. bus kongreso atidarymas Royal York viešbutyje. Tame viešbutyje vyks ir kiti kongreso darbai.

Po to bus žymaus istoriko, profesoriaus kun. P. Rabikausko, S.J., paskaita. Jis daugel metų profesoriauja Romoje, yra suredagavęs visai naujos medžiagos, nemaža yra rašęs italų spaudai, enciklopedijai. Čia bus pateikti naujausi duomenys apie šv. Kazimiero gyvenimo tyrinėjimus.

Antras paskaitininkas yra mum visiem gerai žinomas filosofas dr. Juozas Girnius, kuris jau filosofiniu žvilgsniu svarstys šv. Kazimiero vietą lietuvių tautoje, jo vertę ir jo reikšmę.

Toliau įsijungs jaunimas. Čia bus simpoziumas kazimierine tema ir jaunimas atliks specialią programą.

Vakare bus šiai progai sukurtos operos "Dux Magnus" spektaklis. Muziką sukūrė Darius Lapinskas, libretą parašė poetas Kazys Bradūnas. Opera bus Ryersono teatre.

Sekmadienį, rugsėjo 2, 1:15 v. popiet Šv. Mykolo katedroje iškilmingos pamaldos, dalyvaujant Toronto kardinolui. Pamaldose dalyvauja ir lietuviai vyskupai ir daugybė kitų dvasiškių, aukštų dignitorių, įvairių organizacijų atstovai.

Po pamaldų 3 val. bus kartojama ta pati opera, o vakare 7 val. užbaigos pokylis su specialia programa Royal York viešbutyje.

Pirmieji prašymai bei pageidavimai būtų tuoj išleisti paskaitas ir kitą literatūrą, kuri ten susidarys. Labai laukiame ir

(Tąsa iš praeito numerio)

Išvyka į Volgogradą

Iš Maskvos, pasiskirstę į mažesnes grupes, keliavo į kitus miestus, pažiūrėti, kaip ten tvarkosi įvairių tikėjimų bažnyčios.

Gintė Damušytė pateko į tą grupę, kuri keliavo į buvusį Stalingradą, kuris dabar pavadintas Volgogradu.

Ten nuvykę, apžiūrėjo miestą ir lankė įvairias bažnyčias. Kelionėje visą laiką globojo pravoslavų bažnyčios vadovybė.

Ten aplankė pravoslavų bažnyčią. Bažnyčia buvo pilna žmonių, bet jie visi buvo vyresnio amžiaus. Po pamaldų visus vaišėm pakvietė arkivyskupas. Prie stalo buvo progos su juo pakalbėti. Jam klausimus vertė į rusų kalbą. Buvo paklausta, ar jaunimas dalyvauja pamaldose. Į tą klausimą neatsakė.

Gintė Damušytė paklausė, kokią programą pravoslavų bažnyčia rengia jaunimui taikos sąjūdyje. Ir tas klausimas buvo praeitas tylom. Ekskursantai suprato, kodėl jie neatsako į tokius klausimus.

Susitikimo galimybės

Su žmonėmis susitikti buvo beveik neįmanoma. Tik eidamas iš bažnyčios sutinki ir trumpai pasikalbi.

Einant iš vienos bažnyčios, prie Gintės Damušytės pribėgo šešiolikmetė mergaitė, susijaudinusi pagiebė jos ranką ir verkdama pasakė angliškai: "I love New York". Ta susijaudinusi mergaitė žiūrėjo tiesiai į akis. Tas momentas Gintę Damušytę sujaudino. Ji suprato, ką ji nori pasakyti. Ji davė jai mažą dovanėlę. Visi buvo pasirengę, kad reikės ką nors dovanoti. Dovanojama buvo saldainiai, pieštukai, atvirukai, religiniai suvenyrai.

Susijaudinusi mergaitė vėl nubėgo, palikusi neišdildomą įspūdį.

Volgograde dar aplankė ir baptistų bažnyčią. Čia buvo daugiau jaunimo. Bažnyčioje visos apeigos buvo artimesnės. Tai buvo paprasta diena, o bažnyčia buvo pilna.

Išvyka į Taškentą

Iš Volgogrado išskrido į Taškentą. Ten jau visai kita kultūra, kita kalba. Kelionė buvo ilga. Taškente atsirado kokią 2 ar 3 val. nakties. Pasitiko pravoslavų Bažnyčios atstovas. Jis supažindino su dienotvarke. Už kokios poros valandų ją ir pradėjo.

Taškente susipažino su musulmonais. Bet pirmiausia tą rytą vežė į pravoslavų bažnyčią, paskui į baptistų, aprodė miestą, pavaišino.

Baptistų bažnyčia dar nauja. Ji buvo pradėta statyti prieš keletą metų. Už kokios savaitės žadėjo ją šventinti. Bažnyčia didelė, erdvi. Ten priėmė klebonas ir pavaišino.

Kitą rytą nuvedė į musulmonų rajoną. Ten buvo progos susipažinti su musulmonų vadu, aprodė ten esamą jų centrą, nuvedė ir į šventyklą.

Musulmonų rajone apspito vaikai, turistai dalijo dovanėles — saldainius, gumą, pieštukus. Vaikai kvietė užeiti į jų namus, susipažinti su jų šeima.

Taškente buvo atmosfera draugiškesnė ir atviresnė. Nuvežė juos ir į kolchozą, kur kultūros klubas buvo surengęs jiem programą. Jie dainavo, šoko tautinius šokius. Viskas ėjo uzbekų kalba. Lauke tarp medžių surengė vaišes. Turėjo progos pakalbėti su kolchozo vadovybe.

Visi dalyviai išreiškė norą pamatyti turgų. Vieną popietę ten ir nuvežė. Turguje pardavinėjo viską — nuo kilimų iki daržovių. Klesti ir spekuliacija — juodoji rinka. Vienas grupės narys nusipirko sijoną iš moters, kuri pakampėje savo parduotą prekę ištraukė iš rankinuko.

Taškente buvo dideli karščiai. Išskrendant lėktuve reikėjo laukti kelias valandas. Lėktuvas buvo nevėdinamas, tai visi labai ir labai sušilo, buvo lyg gręžiami. Skrido Aerofloto lėktuvu.

Leningrade sutinka lietuvį kunigą

Į Leningradą susirinko visi ekskursijos dalyviai. Ir čia jie pasiskirstė būreliais ir ėjo lankyti kitų bažnyčių.

Gintė Damušytė pateko į tokią grupę, kuri lankė katalikų bažnyčią Leningrade. Jos klebonas yra kun. Pavilonis. Jis stovėjo ant bažnyčios laiptų ir laukė, kol grupė atvyks.

Grupės vadovė priėjo ir pradėjo rusiškai kalbėti. Tada priėjo Gintė Damušytė ir lietuviškai pasakė: "Garbė Jėzui Kristui!"

Koks buvo to kunigo nustebimas, ir visi kiti tuoj nustebo, kad ir kunigas jai atsakė nesuprantama kalba — "Per amžių amžius. Amen".

Kun. Pavilonis pakvietė visus į vidų. Jų grupėje buvo trys katalikų kunigai. Juos paprašė mišias koncelebruoti kartu. Jų grupėje buvo ir du pravoslavų kunigai. Juos pakvietė sėdėti prie altoriaus.

Bažnyčioje buvo žmonių, kuriem kunigas paaiškino, kas yra tie ekskursantai. Išeinant iš bažnyčios jie trumpai pasikalbėjo.

Po mišių pakvietė į kleboniją vaišėm. Gintė turėjo progos pasikalbėti lietuviškai. Kiti grupės žmonės stebėjosi, kokia kalba čia jie kalba.

Jis yra vienintelis katalikų bažnyčios klebonas Leningrade. Čia dirba jau 18 metų. Parapijos gyvenimas nesąs toks gyvas kaip seniau. Paskutiniu metu daugiau laidotuvių nei krikštynų.

Kunigas specialiai šiom vaišėm iš Lietuvos buvo užsakęs raguolį, kuris visiem buvo sensacija. Vaišės tikrai buvo kitokios nei kitur — pasižymėjo savo jaukiu vaišingumu.

Tą vakarą kitos grupės lankė pravoslavų, baptistų bažnyčias ir žydų sinagogą. Sinagogoje nebuvo jokių apeigų.

(nukelta į 4 psl.)

AMERIKOS RELIGIJŲ ATSTOVAI LANKĖSI SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Apie tą kelionę pasakoja Gintė Damušytė

Šv. Kazimieras — Lietuvos globėjas. Medžio graviūra, sukurta dail. Jono Tričio 1964 metais.

PALAIMA

STEPAS ZOBARSKAS

3

Mikulis jau buvo bepradedąs galvoti, kieno duktė labiausiai tiktų į marčias, bet veikiai susigriebė: galimas daiktas, kad marti dar tebėra negimus, nes jo sūnus juk neveš už save senesnės mergos. Juo ilgiau galvojo, juo labiau įsitikino, kad susilauks sūnaus. Negali juk visą laiką gimti dukterys. Bet jeigu vėl gimtų duktė? — sakytum, nelabasis drumstė jį, kas tada? Na, jeigu vėl duktė — ar čia svarbu? Ar sūnus ar duktė — vistiek gi savas vaikas. Bet daugiau jau — ne. Baigta! Tik kodėl gi būtinai turėtų gimti duktė? Argi jam neužtenka dukterų?

Laukiamoji diena jau buvo čia pat. Mikulis vaikštinėjo kaip nesavom kojom. Žmona pasidarė nepaprastai stora, daug storesnė, negu anksčiau, kai laukėsi kitų vaikų, ir Mikulis dabar buvo visiškai tikras, kad šį kartą jo lūkesčiai išsipildys. Kai gimdavo [redacted] pasikviesdavo pribuvėją iš gretimo kaimo, ir nė karto nebuvo jokių bėdų. Už savaitės kitos žmona jau sukdavosi apie pečių ar lesindavo vištas kieme. Ji buvo tokia pat tvirta moteris, kaip ir daugumas Lietuvos ūkininkių, kurios, pagimdžiusios kūdikį, sekančią dieną galėdavo eiti į laukus su grėbliu rankoje. Bet šį kartą Mikulis pradėjo galvoti, ar nebūtų geriau nuvežus žmoną į apskrities ligoninę. Moteris nebe jauna, jau eilė metų, kaip nėra gimdžius; ką gali žinoti, kokios negerovės gali prisimesti. Plėšia tos ligoninės ir daktarai tai plėšia, nėra ko ginčyti, bet ką reiškia pinigas prieš sūnaus motinos sveikatą?

Sujieškojo piniginę, atskaitė tris šimtus litų, įsidėjo į kelnių kišenę, užsegė su saga ir laukė valandą po valandos, kada pradės rodytis ženklai. Ir kai vieną pavakarį Mikulienė pasiskundė, kad ima diegliai remti, nieko nelaukdamas, pasikinkė staininį, prisikrovė minkštų dobilų po sėdynę, įsakė dukterims gerai prižiūrėti namus ir pasileido vieškeliu palei šilus ir beržynėlius į Rokiškį.

"Ten ji bus gerose gydytojų rankose, — mąstė jis tvirtai laikydamas vadžias, — o ne kokios ten kaimo bobelės, tegu ir prityrusios, malonėje".

Žmona kiurksojo vežimo kamputyje ant dobilų ir protarpiais dairėsi į aukštus ir tiesius berželius pakelėse ir į kreivus skroblus, kurie stiepėsi aukštai į mėlyną dangų; ir į paukščius, kurie landžiojo po išpuvusias vikšnų dreves; ir į pievokšlius, po kuriuos vaikštinėjo palaidi galvijai, ir paskui į vyrą, kuris tvirtai laikė rankose vadžias, sukandęs lūpas. Iš jo akių, mirgančių po tankiais blakstienais, ji suprato, kiek daug vilčių jos vyras yra sudėjęs į šią kelionę, ir nei iš šio, nei iš to prisidėjo ranką prie krūtinės ir vėl pravirko, nors visu keliu nejuto didelio skausmo.

— Jau baigėsi kelionė, — kalbėjo Mikulis, žiūrėdamas į ją su pasididžiavimu ir užuojauta. — Jau matosi bažnyčios bokštas, netrukus privažiuosim geležinkelio stotį, o iš ten jau nebetoli ir ligoninė.

— Be reikalo susigalvojai ten vežti, — pasakė žmona. — Pusė parapijos gimė ant Valiuškienės rankų — būtų pigiau ir man pačiai nereikėtų gulėti toli nuo namų. Dabar palikom mergaites vienas, ar jos pamelš laiku karves, perbrinks tešmenys.

— Tik jau nesirūpink, jos žino, kaip tvarkytis, o ir tu ilgai neužsibūsi ligoninėj. Dabar viską užmiršk, tik galvok apie tą kitą, kuris ateis šitan pasaulin. Senelė mano mama sakydavo, kad tokiomis dienomis moterys turinčios žiūrėt į gražius medžius, pievas, gėles, žmones, į viską, kas dailu; klausytis gražios muzikos ir dainos ir nusisukti nuo visko, kas akiai nemiela, tada vaikai gimstą sveiki ir gražūs.

— Užtat aš ir žiūriu į pakeles, vis, kur gražesnis medis ar kur margesnis paukštis. — Ir nutilusi, ji pradėjo patyliukais melstis.

Pasibaigė miškeliai, pervažiavo geležinkelio bėgius, dar kelis kartus timpterėjo staininio vadžias, ir visi įdardėjo į erdvų ligoninės kiemą.

III

Visą laiką Mikulis jautėsi tvirtai, bet kai gailestingoji sesuo apvilko jo žmoną baltu chalatu ir nuvežė rateliuose siaurais koridoriais tolyn, jis pasijuto kaip vaikas, paklydęs nežinomam miške. Kita sesuo, apsigaubusi baltu gaubtuvu, senyva, pablyškusi moteris, patarė išeiti pasivaikščioti, pasidairyti po miestelį ir sugrįžti gerokai po pietų, nes ji nemananti, kad jo žmonos reikalai pasikeistų labai greit.

Neturėdamas ko veikti, Mikulis užėjo į arbatinę, užvalgė silkės su ragaišiu, išmetė porą kleboniškų skaidriosios ir vėl grįžo į ligoninę. Kadangi tenai nebuvo jokių naujienų, jis užėjo į bažnyčią, paskui paslankiojo po turgavietę, pasidairė po geležies krautuves, pasiklausinėjo kainų batų siuvykloje. Pavakary pašėrė arklį avižomis, pagirdė, o pats sugrįžo į ligoninę ir nutarė laukti tol, kol viskas pasidarys aišku.

Buvo ten ir daugiau vyrų, daugumas jauni ir, kaip iš nervinimosi galėjai spėti, nepritytę tėvai, ir visi laukė, kas krapštydamas nagus, kas skaitydamas laikraštį, kas vartydamas knygą, kas rašinėdamas ant popieriaus. Mikulis nė prie vieno nepritapo. Džiaugdamasis, kad nė vienas jo nekalbina, jis sėdėjo alkūnėmis atsirėmęs ant stalo ir mąstė, kaip dabar pagyvės visas gyvenimas sodyboje. Pereitą savaitę buvo užlipęs ant aukšto ir nusiėmė lopšį, kuris gulėjo ten eilę metų nusėstas dulkių ir pilnas visokių šiaudagalių. Gerai išmazgojo, ištrynė šluotražiu, o paskui išplovė su švaria skepeta ir karštu vandeniu. Sugrįžus reikės dar kartą išmazgoti. Vystyklais ir patalyne bus pasirūpinusi žmona, dėl to jam nereikia sukti galvos.

...Kažin į ką jis bus panašus? Į tėvą ar į motiną? Geriau būtų, kad būtų panašus į tėvą, nors senieji tiki, kad berniukai, panašūs į motinas, esą laimingesni. Kai truputį paaugės, reikės pratinti prie arklio. Vaikiūkščiai visi mėgsta pasijodinėti. Staininis pasens, reikės užauginti jauną bėgūną, su kuriuo ne bet kas galėtų eit lenktynių. Tegu avės auliniais batais, nes aukšti iki kelių aulai ir galifė kelnės labai priduoda vyriškumo. Jei turės palinkimo į muziką, galima bus nupirkti armoniką, o jei labiau patiks klarnetas, galės pasirinkti klarnetą, nors pūtimas į dūdą daugiau sveikatos atima, o armonikai tereikia miklių pirštų. Vėliau gal bus galima pagalvoti ir apie naują sodybą. Tai kas, kad dabartinė troba tebėra tvirta, vis tiek senokas pastatas, o per eilę metų dar daugiau pasenės. Vienam sunku viską aprėpti, bet kai užaugs padėjėjas, bus galima prisivežti naujo medžio, pasistatyti trobesius ir apdengti juos raudonom čerpėm, kad iš tolo visi matytų. O, kiek darbų jo laukia, — atsiduso Mikulis, — kad tik būtų sveikas ir drūtas.

Jau buvo gerokai po vidurnakčio, ir Mikulis, padėjęs galvą ant rankų, prisnūdo. Prižadino gailestingosios sesers balsas, pašaukęs jo pavardę. Mikulis pašoko ant kojų.

— Ar... jau... po visam?

— Jau, jau!! — linksmai atsakė moteris su baltu gaubtuvu. — Ar norit pamatyt?

(Bus daugiau)

Deda Lietuvos vėliavą prie paminklo Petronėlės Laurinaitės Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Iš k. Lietuvos vyčių pirmininkė Loreta Stukienė, Jonas Paukštis ir Stasys Pieža. Nuotr. Jono Tamulaičio

LIETUVOS VYČIAI PAGERBS PIRMĄ MIRUSIĄ VYTĘ

Chicagoj, Šv. Kazimiero kapinių vakarinėj daly, prie pirmo kapinių kelio yra įspūdingas marmurinis paminklas ant Petronėlės Laurinaitės kapo.

Šiemet sukanka 69 metai nuo Laurinaitės mirties. Ji žuvo 1915 liepos 24 Chicagoj, kai ekskursinis Eastland laivas apvirto Chicagos upėje, kai į jį sulipo daugiau kaip 1000 Western Electric bendrovės darbininkų. Išsigelbėjo tik kai kurie asmenys, buvę ant laivo paviršiaus. Nuskendo 812 asmenų. Ši Eastland laivo nelaimė laikoma iš nelaimingiausių atsitikimų Amerikoje.

Petronėlė Laurinaitė, 17 metų amžiaus, buvo laivo viduje. Laivui apvirtus, ji žuvo. Chicagos lietuviai, ypač Lietuvos vyčių apskritis, labai apgailestavo Petronėlės mirtį. Prie Chicagos Lietuvos vyčių apskrities tuomet priklausė 13 kuopų iš 13 lietuvių parapijų. Surinkę pinigus, vyčiai pastatė ant Petronėlės kapo paminklą, kuriame iškalta:

"A.A. Petronėlei Laurinaitei, uoliai vytei, skatintojai jaunimo prie idealo ir pasišventimo pavyzdžių. Lietuvos vyčiai. Gimė kovo 10, 1898. Mirė liepos 24, 1915."

P. Mulevičius , tuometinis Chicagos Lietuvos vyčių apskrities sekretorius, pareiškė, kad Petronėlė buvo pirmutinė narė, mirusi iš vyčių organizacijos, kuri buvo įsteigta tik prieš dvejus metus.

P. Mulevičius toliau rašė: "Su Eastland žuvo viena iš veikliausių ir visų gerbiama vytė Petronėlė Laurinaitė, 17 metų amžiaus, gyvenusi Cicero, Ill. Buvo tai pažymėtinai veikli Lietuvos vyčių 14-tos Ciceroje kuopos narė, vaidintoja teatrėliuose, giesmininkė prie Šv. Antano parapijos choro ir kuopos raštininkė. A. a. Petronėlė, nors buvo Amerikoje gimus ir augus, buvo tikra lietuvaitė, jautri tautietė, vedė pavyzdingą gyvenimą ir užsipelnė vietos lietuvių giliausią apgailestavimą."

Neseniai P. Laurinaitės kapą aplankė Loreta Stukienė, Lietuvos vyčių organizacijos centro valdybos pirmininkė, Jonas L. Paukštis, Lietuvos vyčių Brighton Parko 36-tos kuopos pirmininkas, ir žurnalistas Stasys Pieža, vyčių seimo specialių įvykių vedėjas.

L. Paukštis pranešė, kad Lietuvos vyčių seimo dalyviai padės vainikus ant P. Laurinaitės kapo ir toj vietoj, kur apvirto Eastland laivas.

Stasys Pieža

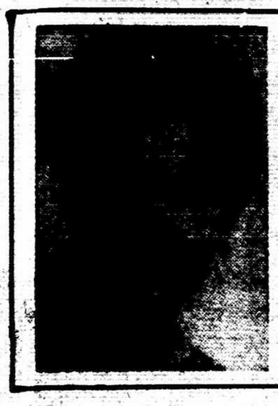

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1995 Centre St., Boston, MA 02132

PALIKIMĄ DALINANTIS

KLAUSIMAS

Mūsų tėvas mirė 1980 metais. Visas jo turtas, kuris buvo "bendrai" valdomas su motina, pasiliko motinai. Motina sudarė testamentą pas advokatą ir paliko savo turtą lygiomis savo keturiems vaikams. Mes esame trys broliai ir viena sesuo. Du iš mūsų gyvena Kanadoje, o vienas brolis ir sesuo — Jungtinėse Amerikos Valstijose (U.S.A.), Illinois valstijoje, kur gyveno tėvai.

Motina, žinodama, kad jos sūnus ir duktė, kurie gyvena Amerikoj, labai nesugyvena, nepaskyrė nė vieno iš vaikų, bet vietinį banką savo executor'ium.

Prieš pusmetį mirė mūsų motina. Bankas buvo paskirtas oficialiu "Executor"iumi ir bankas dabar tvarko visus reikalus. Pasiliko gražūs namai — trijų šeimų, na ir nemažai santaupų banke. Palikti namai buvo įkainuoti dviejų įkainuotojų. Tų dviejų įkainuotojų nustatyta namų vertė tesiskiria keliais šimtais dolerių. Mūsų brolis amerikonas gyvena tų namų viename bute ir bankas jį paskyrė tų namų prižiūrėtoju. Dabar tas brolis nori tuos namus pirkti už jų įkainuotą sumą, būsimos savo dalies sąskaiton. Mes, kanadiečiai broliai, nieko prieš tai neturime, bet mūsų sesuo užsispyrė, kad, jei brolis tuos namus gautų dabar pirkti, jis gautų savo dalį anksčiau negu mes, kiti vaikai. Brolis siūlo mokėti procentus už tą anksčiau gaunamą dalį. Vėl mūsų sesuo nesutinka. Sako, tegul palaukia, kol visi gausime savo dalis, tada galės namus pirkti.

Bankas turi advokatą, kuris tvarko visus "Probate" reikalus. Tas advokatas mums pranešė, kad jei mes geruoju nesusitarsime, bankas, praėjus metam po motinos mirties, atsisakys savo pareigų ir mes tada galėsime patys išsinarplioti iš savo nesusipratimų. Žinoma, kad jeigu taip būtų, mums bus reikalingi keturi, ar bent trys, advokatai ir, bylai prasidėjus, gali nieko nelikti iš palikimo. Todėl kreipiamės į Tamstą, prašydami atsakyti mums į šiuos mūsų klausimus:

Ar gali bankas, kaipo "Executor", nebaigęs darbo, atsisakyti savo pareigų? Jei gali, tai kas reikėtų daryti, kad kita, nešališka įstaiga arba autoritetingas asmuo galėtų tą nebaigtą darbą baigti? Kitaip sakant, koks būtų teisingiausias būdas su mažiausiom išlaidom baigti šį reikalą? Būkit maloni atsakyti galimai greičiau.

Vienas iš paveldėtojų, Kanada

ATSAKYMAS

Kartais pasitaiko, kad testamentas yra taip netikusiai surašytas, kad jis uždeda numatytam testamento vykdytojui "nelauktas" pareigas, kurios jam yra nepriimtinos. Tokiu atveju numatytasis vykdytojas gali pranešti teismui, kad jis atsisako būti vykdytoju. Tačiau Tamstų atveju, bankas jau apsiėmė eiti vykdytojo pareigas, atseit, nieko "blogo" tame testamente nebuvo.

Yra labai reta, kad vykdytojas (Executor) — bankas, kuris jau buvo paskirtas testamento vykdytoju, atsisakytų baigti savo darbą dėl nesutikimų tarp paveldėtojų.

Manau, kad banko advokatas gąsdina Tamstų seserį. Tik nesuprantu, kodėl banko advokatas yra tos nuomonės, kad reikia namus perleisti Tamstų broliui tuoj pat. Kodėl brolis negali palaukti kol "Probate" reikalai bus baigti?

Jei bankas yra tos nuomonės, kad palikimo ("Estate") gerbūvis reikalauja, kad namai būtų tuoj pat parduodami, — jų advokatas gali kreiptis teisman ir nurodyti priežastis, dėl kurių, jo nuomone, namai turėtų būti tuoj pat parduodami. Jei jis sugebės įtikinti teismą, kad visų paveldėtojų interesas reikalauja tokio ūmaus pardavimo, — teismas jam duos leidimą parduoti namus tuoj pat (licence to sell). Jis tada galės juos parduoti ir be Tamstų sesers sutikimo.

Iš kitos pusės, jei palikimo (Estate) interesai tokio greito pardavimo "nereikalauja", o to reikalauja tik Tamstų brolis, — tada pasakyčiau, tegul brolis palaukia ir tegul advokatas nesikarščiuoja ir negrasina pasitraukti iš savo pareigų.

Aš, Tamstų vietoje, pasikalbėčiau ar susirašyčiau su banko "trust" skyriaus viršininku (trust officer) ir jo paklausčiau, kodėl jų advokatas grasina pasitraukti iš pareigų ir iš esmės verčia kitus paveldėtojus sutikti su jo nutarimu namus tuoj pat perleisti Tamstų broliui

Clevelande liepos 21 įvyko Pavergtų tautų savaitės minėjimas. Parado metu miesto gatvėmis eina lietuvių grupė. Nuotr. V. Bacevičiaus

AMERIKOS RELIGIJŲ ATSTOVAI LANKĖSI SOVIETŲ SĄJUNGOJE

(atkelta iš 3 psl.)

Leningrade dar apžiūrėjo ermitražo galeriją, miestą, laivu nuplaukė į Petro vasaros pilį. Ten išbuvo dvi dienas.

Viena jų grupė buvo nuvykusi į Estiją, į Taliną, ir iš ten parsivežė gražius įspūdžius. Viena grupė buvo nuvykusi net į Armėniją ir į Gruziją.

Spaudos konferencija Maskvoje

Iš Leningrado į Maskvą grįžo naktiniu traukiniu. Maskvoje buvo progos išsikalbėti su sovietų pareigūnais. Didžiausia grupė buvo nuvykusi į pasimatymą su sovietų taikos komisija. Čia nebuvo kalbų, o tik klausimai ir atsakymai. Šiame pasimatyme dalyvavo ir Gintė Damušytė.

Čia klausimai buvo stipresni. Viena katalikė vienuolė pasakė, kad ją jaudina, jog politinius kalinius patalpina į psichiatrines ligonines. Ji pacitavo daktaro ruso Kuriagino bylą. Prezidiumo pirmininkas atkirto gana nemandagiai, kad ji nežinanti, ką sakanti. Jai buvę įsakyta taip kalbėti. Prezidiumo pirmininkas tvirtino, kad sovietų medicinos profesija yra tvirta ir patikima.

Gintė Damušytė paklausė, kodėl neoficialaus taikos sąjūdžio nariai sėdi kalėjime. Jų tikslai yra panašūs į Taikos Komisijos tikslus. Kodėl šio sąjūdžio nariai negalėjo užsiregistruoti, jie buvo padavę prašymą sovietų valdžiai, kad nori užsiregistruoti. Prašymas buvo atmestas. Damušytė paklausė, ką komisija specifiškai daro savo broliam taikos veikėjam.

Jai atsakė, kad tokia grupė neegzistuoja, kad ji buvo sukurta nedraugiškos spaudos. Kurie buvo įsivėlę į taikos sąjūdį, buvo žydai, kurie norėjo iš krašto pabėgti.

Vienas studentas jaunuolis paklausė: jei norime, kad santykiai būtų geresni, reikia tam tikro patikimumo laipsnio, o dabar sunku patikėti Sovietų Sąjunga, prisimenant invaziją į Afganistaną.

Atsakymas buvo toks: sovietų kariuomenė net aštuonis kartus buvo ten kviečiama, tai aštuntą kartą nusprendė prašymą patenkinti.

Buvo dar kita spaudos konferencija, kuriai pirmininkavo Minsko metropolitas Filaretas. Šioje konferencijoje klausimai buvo apribojami grupės vadovo. Iš kiekvienos grupės buvo leidžiama klausti tik vienam.

Gyveno jie viešbučiuose. Į viešbutį niekas be leidimo negalėjo įeiti. Tai ir jų aplankyti viešbuty negalėjo. Net ir juos, grįžtančius iš miesto, patikrindavo prie durų, kas jie, ar turi leidimą įeiti.

Priėmimas pas patriarchą

Išvykstant iš Maskvos, visus dalyvius priėmė patriarchas Pimenas. Tai buvo pats gražiausias ir šauniausias priėmimas — šampanas, kaviaras, kristalinės taurės. Priėmime be ekskursijos dalyvių niekas kitas nedalyvavo. Dėl perdėto šaunumo daug kas pasipiktino.

Iš Maskvos išskrido keturiais lėktuvais. Kelionėje iš viso išbuvo 17 dienų. Į New Yorką grįžo birželio 20.

Visi susitikimai ir pokalbiai buvo paviršutiniški, bet buvo galima matyti ir patirti, ko eilinis turistas nemato.

Šios ekskursijos vadas tuoj paskelbė spaudoje, kad Sovietų Sąjungoje yra didžiausia religijos laisvė. Ekskursijos dalyviai tuo pasipiktino. Jie yra visai kitos nuomonės. Realybė yra priešinga, negu vadovybė kalba.

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair of Lithuanian Studies
University of Illinois at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1984 m. birželio ir liepos mėnesiais:

$2,500.00: Dr. Vytautas ir Antanina Karobliai, Ripley, OH (iš viso $5,000.00).

$250.00: Anatolijus ir Virginija Butai, Falls Church, VA.

$100.00: Antonia King, Grand Rapids, MI (iš viso $150.00); Jonas Liorentas, Richland, MI (iš viso $200.00); a.a. Magdalenos Lukaševičienės atminimui — Romas ir Nijolė Botyriai, Richland, MI $50.00, Vytautas ir Nijolė Baniukaičiai, Rockford, MI $10.00, Vytautas ir Romaine Jonaičiai, Grand Rapids, MI $10.00, Frank ir Jean Lekučiai, Fruitport, MI $10.00, Augustinas ir Marija Pranskevičiai, Chicago, IL $10.00 ir Juozas Ugianskis, Grand Rapids, MI $10.00; a.a. Vincento ir Magdalenos Lukaševičių atminimui — Gražina ir Vytautas Kamantai, Sparta, MI.

$50.00: Juozas ir Edith Blažiai, Holliston, MA; Juozas Jakštas, Lakewood, OH (iš viso $230.00); a.a. Vido Klimaičio atminimui — Aleksas ir Prima Vaškeliai, Springfield, PA.

$30.00: Jonas Pakalnis, Sr., Grand Rapids, MI.

$25.00: Edvardas ir Genovaitė Baranauskai, Schenectady, NY.

$20.00: Boleslovas Rymantas, Chicago, IL (iš viso $85.00).

$15.00: Dr. Saulius Vydas, Edina, MN.

Pagal pasižadėjimus gauta:

$1,600.00: Vytautas ir Gražina Kamantai, Sparta, MI (iš viso $1,525.00).

$1,000.00: Dr. Ignas K. Skrupskelis, Columbia, SC (iš viso $620.00); Pranas ir Hortenzija Šapalai, Lemont, IL (iš viso $625.00).

$750.00: Kęstutis A. Keblys, Baton Rouge, LA (iš viso $1,300.00).

$500.00: Alg. T. Antanaitis, Chicago, IL (iš viso $300.00); Birutė Navickienė, Lemont, IL (iš viso $200.00).

$200.00: Viktoras Milukas, Plainview, NY (iš viso $400.00); William ir Regina Tragus, Allentown, PA (iš viso $100.00); Vincas Urbonas, Chicago, IL (iš viso $140.00).

$100.00: Juozas Ugianskis, Grand Rapids, MI (iš viso $10.00).

Antram įmokėjimui 1984 spalio 5 d. dar trūksta $10.000. Tada būsime įmokėję jau $300,000. Katedrai įsteigti reikės dar $300,000. Artėjame prie pusiaukelės. Išlesėkime iki galo. Šį rudenį katedra jau pradeda veikti. Vedėjas prof. dr. Bronius Vaškelis. Taip pat dėstys dr. Violeta Kelertienė. Aukotojams labai dėkojame. Čekius prašome rašyti ir siųsti: Lituanistikos katedra arba Lithuanian World Community Foundation, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Jonas Kavaliūnas,
Lėšų telkimo komiteto pirmininkas

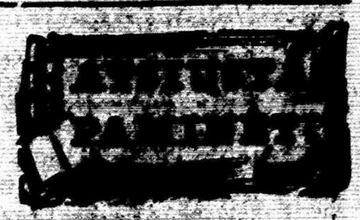

Alė Rota — PIRMIEJI SVETUR. Išstumtųjų dalia. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. 1984. Viršelį piešė dail. Rasa Arbaitė. Spausdino "Drauge" spaustuvė Chicagoje. 380 psl. Kaina 12 dol.

Žinoma daugelio kūrinių autorė, kaip rašoma šio premijuoto romano aplanke, "skaitytoją nuveda į pirmųjų lietuvių ateivių Amerikoje gyvenimą. Palikę rusų okupuotą ir baudžiavos spaudžiamą tėviškę, jie pradeda sunkiai kurti naują gyvenimą neįprastose sąlygose, naujame krašte, sunkiuose darbuose — anglių kasyklose. Šalia savęs jie mato mirtis, sunkius sužeidimus ir nedalią. Personažai gyvi nepaprastais įsikūrimo rūpesčiais ir nesutramdomu paliktos tėviškės ilgesiu".

"(. . .) Jie nepalūžta naujo gyvenimo nedalioje, džiaugiasi laimėjimais ir rūpinasi susikurti tokį gyvenimą, kad lietuviškuose susibūrimuose rastų lyg naują tėviškę. Ir kietu užsispyrimu, ištverme ir sunkiu darbu jie laimi bent tiek, kad gali jau laiduoti savo ateinančioms kartoms lengvesnį gyvenimą — kelią į mokslą".

"Šis romanas iškelia užmirštą ir daugeliui nežinomą lietuvių gyvenimo laikotarpį svetimame krašte kuriantis ir vis tikintis grįžti į savo paliktus namus, nors ten jau nauji žmonės ir naujas gyvenimas".

LITUANIA EN LA PRENSA DE VENEZUELA. Išleido VLIKo Informacijos Tarnyba. Washington, D.C. 1984. Leidinys didelio formato. Iliustruotas. Paruoštas Venecueloje. Redagavo Jūratė Statkutė-Rosales. 65 nenumeruoti puslapiai.

Šis leidinys ("Lietuva Venecuelos spaudoje") išsiuntinėtas (ar mūsų lietuvių atstovų ranka įteiktas) Pietų Amerikos valstybių — Venecuelos, Argentinos, Kolumbijos, Urugvajaus — spaudai ir valdžios, universitetų ir kt. pareigūnams.

Pateikiami straipsniai ispanų kalba iš šių Venecuelos laikraščių: El Universal, La Religion, El Mundo, El Nacional ir kt. Autoriai: Vytautas A. Dambrava, Elta, Felix Zubr, Aldona G. Dulskytė, Casimiro Tautginas, Janice A. Broun, Leon Jersky, Ted Cordova-Claure, Roberto Iglesias, J. Rosales ir kt.

Rev. Pranas Dauknys — THE RESISTANCE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA AGAINST RELIGIOUS PERSECUTION. Disertacija. 1984. Išleista Romoje. XII ir 184 psl.

Tai knyga anglų kalba apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios rezistenciją prieš religijos persekiojimą.

Knygoje yra šie septyni skyriai: Trumpa istorinė Lietuvos Katalikų Bažnyčios apžvalga, Katalikų Bažnyčia nepriklausomoje Lietuvoje 1918 - 1920, Sovietų Sąjungos invazija 1940, Lietuva vėl komunistų okupacijoje nuo 1944, Ar galima koegzistencija tarp katalikybės ir komunizmo Sovietų valstybėje?, Teologija apie lietuvių patyrimą, Persekiojimas teologijoje.

Knygos įvade rašoma, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėtis turėtų sukelti visos Katalikų Bažnyčios ir visų krikščionių dėmesį.

VASARIO 16 GIMNAZIJA TĘS SAVO DARBĄ BE PERTRAUKOS

Po įvykusio gaisro daug kam gal kyla klausimas, kaip Vasario 16 gimnazija tęs savo darbą. Todėl pranešame, kad gimnazija po vasaros atostogų mokslą pradės, kaip buvo pramatyta, rugpjūčio 27. Mokiniai į bendrabučius turės sugrįžti arba atvykti rugpjūčio 26.

Mergaičių bendrabutis gaisro nebuvo paliestas, todėl jame jokių pasikeitimų nebus. Berniukai bus apgyvendinti klasių pastate. Mūsų gimnazijos klasės kambariai yra nedideli — apie 28 kvadratinių metrų, nes mokinių skaičius klasėse nedidelis.

Taigi berniukai nebus apgyvendinti didelėse salėse, o kambariuose, kurie yra panašaus dydžio, kaip buvusio bendrabučio kambariai. Klasių pastate yra dušai, prausyklos, išvietės ir kiekviename kambaryje yra šilto ir šalto vandens. Taigi sanitariniai įrengimai geresni negu buvo pilyje. Per atostogas bus sunešti baldai, kurių nemažą dalį turėsime pirkti, ir ant langų bus uždėtas užuolaidos. Atvykę mokiniai ras jaukiai įrengtus kambarius.

Klasėm rugpjūčio mėnesį bus pastatytas specialus gerai izoliuotas barakas su apšildymu. Didesni parengimai, kurie ligšiol vykdavo pilies salėje, bus katalikų arba evangelikų parapijų salėse arba gimnazijos valgykloje.

Taigi darbą galėsime pilnai tęsti. Todėl tėvai prašomi savo vaikus siųsti į gimnaziją.

Dar dabar sunku pasakyti, kiek gaisras atnešė nuostolių. Tai paaiškės po kelių mėnesių. Pastatas buvo gerai apdraustas ir bus atstatytas. Tačiau draudimas apmokės tik tai, kas sudegė arba ugniagesių buvo sugadinta. Bet pastatas jau prieš gaisrą turėjo būti remontuojamas, ir atstatant jį reikėtų ir buvusius trūkumus pašalinti. O tai mes turėsime apmokėti. Tam reikalui teks rinkti aukas.

Inventorius buvo taip pat apdraustas. Tačiau jis buvo senas ir todėl iš draudimo mažai ką gausime. Ypatingai skaudu, kad sudegė visi orkestro muzikos instrumentai, stiprintuvai, garsiakalbiai, mikrofonai ir t.t. Gimnazija buvo nusipirkusi arba iš aukotojų gavusi 12,000 DM vertės instrumentų. Tiek pat vertės instrumentų orkestras buvo pasiskolinęs iš privačių asmenų, mokinių ir mokytojų, ir juos irgi reikės grąžinti. Prašome tuos, kurie nori, kad mūsų vaikai toliau galėtų mokytis groti instrumentais ir kad orkestras toliau veiktų, specialiai skirti aukų.

Biblioteka buvo atskirai apdrausta. Jos maždaug pusė knygų sudegė arba vandens sugadintos, tačiau mažesnė dalis lietuviškų knygų.

Birželio 26 gimnazijoje vyko dar prieš gaisrą sušauktas posėdis dėl naujo bendrabučio statybos su Hesseno, Baden-Wiurtembergo ir Federalinės valdžios atstovais. Šiame posėdyje visi pasisakė už naują berniukų bendrabutį, kuris kainuos 3,5 milijonus markių, kurių po milijoną duos visos trys vyriausybės, o 500,000 markių reikės surinkti lietuviam. Posėdyje buvo priimtas ir statybos plano projektas. Bendrabutis turės 30 gyvenamų kambarių su 50 vietų, butą vedėjui, kambarį pavaduotojui ir eilę laisvalaikio kambarių berniukam ir mergaitėm. Kiekvienas kambarys turės savo sanitarinius įrengimus. Nutarta statybą dar šiais metais pradėti. Statyba truks 18 mėnesių.

Kadangi ir pilies atstatymas nebus greitesnis, tai jaunuoliai į pilį tikriausiai negrįš gyventi. Jie iš klasių pastato tiesiog persikels į naują berniukų bendrabutį, o pilis bus atremontuota Kultūros institutui, gimnazijos bibliotekai, muzikos ir kitiem šalutiniam kambariam ir bendruomenės reikalam.

Bet dabar pirmiausia pastatysime baraką, kuris su elektros ir šildymo įrengimais kainuos apie 120,000 DM. Kambarių įrengimas klasių pastate su dalim baldų kainuos apie 20.000 DM. 40.000 DM gausime iš draudimo ir 45.000 DM duos Federalinė valdžia. Esame paprašę paramos ir Hesseno vyriausybės bei bažnyčių, tačiau turime kreiptis ir į lietuvišką visuomenę, prašydami greitos paramos. Už aukas iš anksto nuoširdžiausiai dėkojame. Bendromis jėgomis ir dabartinius sunkumus nugalėsime.

Aukas galite siųsti tiesiog gimnazijai, per savo bendruomenę, o Amerikoj gyveną ir per Balfą, kuris mum nuo pat gimnazijos įsteigimo padeda.

Tėv. Alf. Bernatonis, OFMCap.
Kuratorijos valdybos pirm.

A. Šmitas
Gimnazijos direktorius

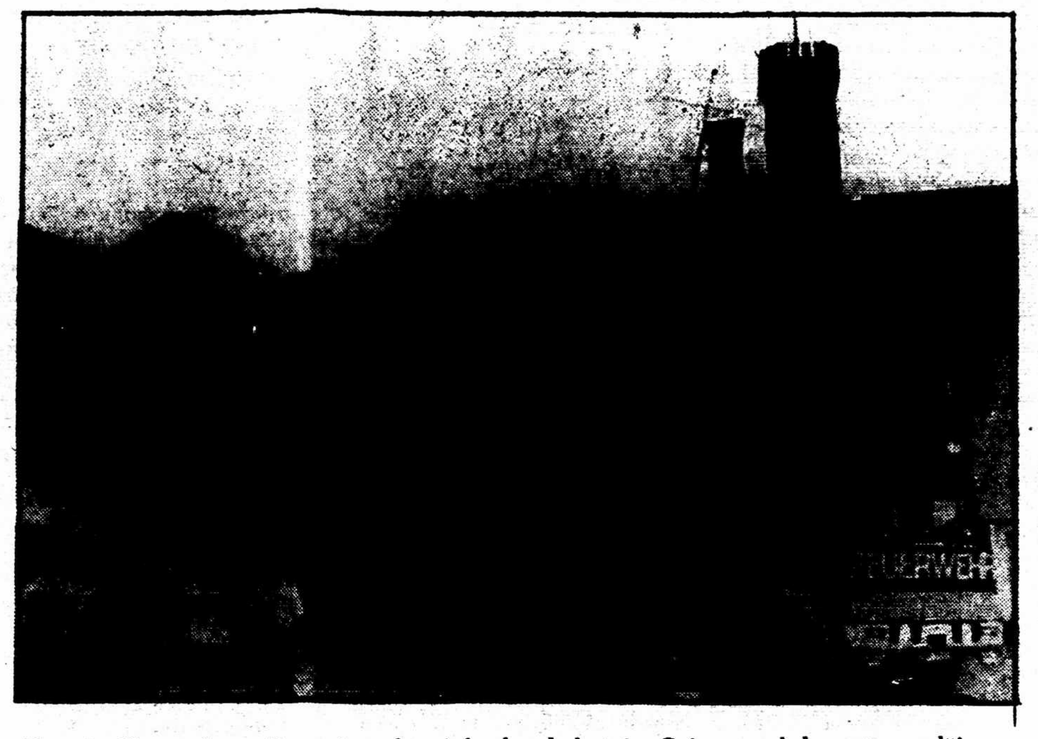

Vasario 16-tos gimnazijos gaisras berniukų bendrabutyje. Gaisras mokslo metų pradžios nesutrukdė. Šią iškarpą iš vokiečių spaudos redakcijai atsiuntė Juozas Boley-Bulevičius.

N.Y. LIETUVIŲ VYRŲ CHORO PERKŪNAS

PADĖKA

Š.m. birželio 2 įvyko mūsų choro 20 metų sukaktuvinis koncertas, kurio parengimui savo darbo talka ir dovanomis mielai prisidėjo mūsų mieli choro bičiuliai. Jiems visiems choro vardu reiškiu nuoširdžią padėką:

Gen. konsului Anicetui Simučiui (choro krikšto tėvui) už pareikštus gražius sveikinimus ir linkėjimus; Tryptinio vadovei Jadvygai Matulaitienei (choro krikšto motinai) už laišku atsiųstus jautrius linkėjimus; koncerto pranešėjai Vidai Jankauskienei — už rūpestingą ir sklandų programos pravedimą; buvusiems mūsų choro dirigentams — Vytautui Stroliai ir Vytautui Daugirdui už draugišką padrigavimą keletos programos dainų; Daliai Sakaitei — už puikų akomponavimą, dail. Antanui Stelingiui — už gražų scenos papuošimą; buvusiems choro ilgamečiams nariams, gyvenantiems pietuose: — Jonui Šileikiui (Daytona) — už jautrų laišką su sveikinimais visiems ir jo apgailestavimą, kad negalėsiąs atvykti; Stasiui Vaškiui su Petru Vasiliausku (St. Petersburg) — už jų staigų sumanymą ir ryžtingą įvykdymą — dalyvauti asmeniškai ir kartu dainuoti sukaktuviniame koncerte; Birutei Malinauskienei — už gėles ir gražias rožytes visiems perkūniečiams; už atneštas dovanas loterijai: dail. Vytautui Ignui už gražų grafikos paveikslą; Albinai Rallienei — už "fortūnos krepšį"; už įvairias vertingas dovanas: Algiui Uknevičiui, Mečiui Vilkui, Vladui Kalyčiui, Algiui Česnavičiui, Ignui Vasiliauskui, Antanui Huhes, B. Karmazinienei, Jonui Yancheriui, Povilui Dulkei, Petrui Rasimui, Dionizui Pranckevičiui, Edvardui Leleivai, Vladui Vasikauskui, Petrui Vasiliauskui ir Alfonsui Kantakevičiui; už loterijosbilietų platinimą: Evelynai Vasiliauskienei, Vandai Karmazinienei, Angelei Petraitienei ir Birutei Labutienei; prie bilietų kasos: Angelei Petraitienei ir Vandai Karmazinienei; už atneštus biskvitinius kepinius: Anėlei Petraitienei, Stefai Vasikauskienei, Jadvydai Leleivienei, Kantakevičienei, Sofijai Pranckevičienei, Julijai Svogūnienei, Eleonorai Tutinienei, Onai Hughes, Anėlei Yančerienei ir B. Karmazinienei; už sveikus, sočius, skanius-šiltus ir šaltus patiekalus: vyr. šeimininkei Eugenijai Kezienei ir šeimininkėms: Onai Barauskienei, Uršulei Povilaitienei, Vitalijai Šližienei, Marijai Menčiūnienei ir Onutei Povilaitytei, baro nepailstamam šefui Jurgiui Šližiui ir paslaugiems talkininkams Edmundui Vaičiuliui, Onutei Povilaitytei ir Bill Kumetai; Algiui Lukoševičiui ir Henrikui Šatinskui už elektros ir šviesų tvarkymą; Linui Karmazinui ir Viktorui Karmazinui už kontrolę prie įėjimo.

Visiems, kurių pavardės per neapsižiūrėjimą liko praleistos pakartotinai choro vardu reiškiu nuoširdžiausią padėką.

Lionginas Drangauskas,
choro pirmininkas

LOS ANGELES, CALIF.

Šv. Kazimiero parapinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 5, trečiadienį, o lituanistinė — rugsėjo 8, šeštadienį, 9 val. ryto.

Vasaros atostogų metu Šv. Kazimiero parapinės mokyklos penkios klasės papuoštos naujomis grindimis. Parapijos mecenatas Vincas Dovydaitis rengiasi išdažyti kai kuriuos mokyklos ir salės kambarius.

Metinis parapijos balius su loterija rengiamas spalio 17. Šio renginio pelnas bus skiriamas mokyklos remonto išlaidoms sumažinti. Klasių kambariuose grindų įdėjimas kainavo 6,527 dol.

Nancy Speecher, parapijos komiteto pirmininko Frank Speecher žmona, iškankinta sunkios vėžio ligos, mirė liepos 8, sulaukusi 75 m. amžiaus. Jos mirtis sukrėtė visą Los Angeles Šv. Kazimiero parapiją, kuriai ji dirbo ir kurią rėmė per paskutinius 36 metus. Velionė priklausė prie Lietuvos vyčių, Katalikių Moterų Sąjungos ir ėjo šių organizacijų valdybose svarbias pareigas. Speecheriai yra daug padėję naujiesiem ateiviam įsikurti Los Angeles kolonijoj. Velionė ne tik daug talkindavo lietuvių parapijos renginiuose, bet taip pat pasižymėjo vaišingumu savo namuose.

Lietuvių Dienų žurnalo metinė gegužinė - piknikas įvyks rugsėjo 23, sekmadienį, 12:30 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos viršutinėj salėj.

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo narių susirinkimas vyks rugsėjo 9, sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų, Šv. Kazimiero parapijos viršutinėj salėj.

Los Angeles J. Daumanto šaulių kuopa rugsėjo 16, sekmadienį, švenčia šauliškos veiklos 20-ties metų sukaktį. 10:30 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj pamaldos už mirusius šaulius ir partizanus. 12:15 val. minėjimas - akademija, meninė dalis ir pietūs parapijos salėje.

Draudžiamosios spaudos paroda rugsėjo 29 - 30 vyks Šv. Kazimiero parapijos salėj. Rugsėjo 29, šeštadienį, 7:30 val. vak. bus Broniaus Kviklio pagerbimas, jo knygų paminėjimas ir draudžiamosios spaudos skaidrių rodymas. Rugsėjo 30, sekmadienį, vyks paroda. Rengia skautai akademikai (pirm. Gediminas Leškys) ir LB Vakarų apygarda (pirm. Rimtautas Dabšys).

— L.Ž.K.

ŠV. KAZIMIERAS PAGERBTAS VENECUELOJE

Daug kur pasaulyje buvo atžymėta Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis, tačiau vienos iškilmės išsiskyrė iš visų kitų tuo, kad įvyko ne tiktai šv. Kazimiero vardo bažnyčioje, bet ir to paties vardo miestelyje — San Casimiro, kuris yra Venecueloje, apie 80 kilometrų nuo sostinės Caracaso.

Miestelis yra senas, įkurtas prieš daugiau negu du šimtus metų. Apie jo egzistenciją lietuviai iš viso nežinojo, kol po II-ojo pasaulinio karo Venecueloje neatsirado lietuvių tremtinių.

Buvo natūralu, kad lietuvių tautos globėjo jubiliejus būtų deramai atšvęstas ir šiame jo vardu pavadintame tolimame Venecuelos miestelyje. Iškilmių pravedimu pasirūpino Vytauto Dambravos vadovaujama Venecuelos Lietuvių Bendruomenė.

Mišias aukoti buvo pakviestas Caracaso vyskupas Delgado Avila, buvo atgabenta daug informacinės medžiagos apie Lietuvą, siekiant supažindinti miestelio gyventojus su Lietuvos istorija, šv. Kazimieru ir su dabartine sunkia katalikiškosios lietuvių tautos padėtimi svetimoje priespaudoje.

Jubiliejinėse iškilmėse dalyvavo daugiau negu trys tūkstančiai žmonių, jų tarpe nemažai vietos gyventojų juodųjų. Pamaldų metu visi meldėsi už Lietuvą ir lietuvių tautą, prie didžiojo altoriaus šalia gyvų gėlių vainikais papuoštos šv. Kazimiero statulos buvo Lietuvos trispalvė, iš Caracaso atvykęs lietuvių jaunimas buvo apsirengęs tautiniais drabužiais, buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Šis išskirtinis šv. Kazimiero minėjimas jo vardo miestelyje plačiai nuaidėjo po visą Venecuelą.

SUNNY HILLS, FLA.

Čia įsikūrusių lietuvių gyvenimas juda. Po atostogų muzikas Vincas Mamaitis pradėjo dirbti su "Antros jaunystės" choru, parengdamas naują programą.

Rugpjūčio 14 choristės buvo pakviestos padainuoti kelias dainas Chipley Kiwanis klube. Tos dienos programai vadovavo Vytautas Beleckas. Jis labai išsamiai apibūdino Lietuvos dabartinę padėtį, pabrėždamas, kad Amerikos žmonėms sunku suprasti rusų apgaules ir žmonių naikinimą užimtuose kraštuose. Todėl daugelis lietuvių paliko viską ir atsidūrė šitame svetingame krašte. Kalbėtojas pabrėžė, kad lietuviai yra darbštūs, kultūringi, išsimokslinę žmonės, todėl nė vienas iš jų nėra išlaikymo našta Amerikai. Daugelis, užsidirbę pinigų, atvažiavo į Sunny Hills praleisti senatvės.

Po to buvo pakviesta Genė Beleckienė apibūdinti lietuviškų tautinių drabužių, gintaro ir dainų, kurias moterys padainavo.

Kiwanis klubo nariai nuoširdžiai dėkoja visoms moterims už gražią programą, atskirai dėkoja muzikui V. Mamaičiui ir G.V. Beleckams. Visos choro narės buvo pavaišintos.

Moterų chorui tai buvo graži išvyka su gražiu pasirodymu ir Lietuvos vardo pagarsinimu.

(V)

— **Chicagos Lietuvių Filatelistų draugija** spalio 20-21 Chicagos Jaunimo Centre rengia pašto ženklų, medalių, Dariaus-Girėno žygio suvenyrų parodą.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it" : vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 8 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DAYTONA BEACH, FLORIDA

Statyba jau pradėta! Lietuviai jau išpirko 25%. Nuo $44,500. Villa Nova Plantation Townhouses. 2 mieg., pusantros vonios, baseinas, tenisas, 3 mi. į paplažį, prie autobusų, krautuvių. Rašykite į lietuvišką įstaigą: Daytona Beach Real Estate Center, Inc., 607 Lemon St., Port Orange, FL 32019.

Dana Aleksinienė Sigita Ramanauskienė

— **Kanados Lietuvių Dienos** vyks Hamiltone spalio 5-7. Šventė susidės iš kultūrinių, religinių ir sportinių renginių. Rengimo komitetui pirmininkauja K. Deksnys. Bus dramos teatro "Aukuro" pasirodymas. Sportininkai pasirodys krepšinio, ledo ritulio ir golfo rungtynėse. Katalikų pamaldos vyks katedroj, evangelikų — Faith bažnyčioj. Koncerte pasirodys 16 Kanados dainos vienetų. Rengiamos meno parodos.

— **Balfas skelbia šūkio konkursą.** Balfo veiklos 40 metų sukaktis bus apvainikuota rudens vajumi — artimo meilės didžiąja demonstracija. Balfo rėmėjai ta proga skelbia šūkio konkursą. Pirma premija — 50 dol., antra — 30 dol., trečia— 20 dol. Šūkius prašoma siųsti konkursam nustatyta tvarka: su šūkiu, atskirame uždarame voke įrašyti savo pavardę ir adresą. Šūkius siųsti iki rugsėjo 15 adresu: Balfas — šūkio konkursas, 2558 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.

— **VII Lietuvių tautinių šokių šventės** lėšų telkimo komisija iš viso aukų surinko 40,839 dol.

— **Dr. Alfonsas Stankaitis,** kuris ištyrė ir pertvarkė Vermont valstijos maisto sveikatingumo tarnybą, pakeldamas jos tarnautojų veiksmingumą, birželio 12 Washingtone Žemės ūkio departamento įstaigoje buvo apdovanotas "Superior Service" žymeniu.

— **Teologijos studentas Edis Putrimas** bus šventinamas dijakonu rugsėjo 3, pirmadienį, 10 val. ryto Lietuvos kankinių bažnyčioje, Mississauga, Ont., prie Toronto. Apeigas atliks vysk. A. Deksnys.

— **Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijoj** į narius mokslininkus pakelti: dr. Romualdas Zalubas, prof. dr. Juozas Navickas, kun. dr. Antanas Paškus, kun. prof. Antanas Rubšys.

— **Antanas Mončys,** Paryžiuj gyvenąs skulptorius, rugpjūčio mėnesį įsijungs į vasarinius dailės kursus "Kunst Kurse Bosen 84" V. Vokietijoj. Kursantam jis dėstys medžio ir akmens skulptūrą. Liepos mėnesį jis savo darbų parodą surengė Prancūzijoj, buvusio XII š. vienuolyno Beauport patalpose Paimpole, Cotes du Nord.

— **Į olimpinius žaidimus,** vykusius Los Angeles, Calif., Xerox bendrovė išrinko stebėtojų kelionei keletą aukštųjų mokyklų direktorių. Tarp jų buvo išrinkta ir sesuo Julija Shainauskas, Marijos aukštesniosios mokyklos direktorė Chicagoj.

— **LSS skautininkių skyriaus ruošiamas suvažiavimas** įvyks spalio 6-7 Ramada Inn, 28611 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio 44092. Registruotis iki rugsėjo 15, atsiunčiant 10 dol. registracijos mokestį, adresu: ps. J. Taorienė, 17310 Harland Ave., Cleveland, Ohio 44119. Tel. 216 531-9491.

— **Nauji Darbininko skaitytojai:** T. Prapuolenis, Worcester, Mass., M. Burbienė, Brockton, Mass. Užsakė kitiem: P. Pranis, Vista, Calif., — Br. Papšiui, Los Angeles, Calif. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

Baimė

— Ar nepasakysite, kuri dabar valanda?

— Ne, nepasakysiu, nes antraip mes pradėsime pokalbį. Jūs prisistatysite man, o aš jums. Po to paaiškės, kad mudu vykstame į vieną ir tą patį miestą. Aš pakviesiu jus pietų į namus, o ten jūs susitiksite su mano dukra, kuri jums patiks, ir jūs paprašysite jos rankos. O kuriems galams man reikalingas žentas, kuris nesugeba nusipirkti laikrodžio!

Bėdos su moterimis

Vieno fabriko direktorius Šveicarijoj atsisakė priimti darban moteris. Direktorius paaiškino, dėl ko taip daro:

"Jei moteris labai negraži, vyrai nenori kartu su ja dirbti, o jei labai graži — negali kartu dirbti."

Neklaidinga išvada

— Mūsų kaimynas Jonaitis greičiausiai sėdi kalėjime.

— O iš ko taip sprendi?

— Kai paklausiau jo žmoną, kada galėsiu su juo pasimatyti, tai ji pažiūrėjo ne į laikrodį, bet į kalendorių.

Lygiosios

— Mano žmona susigin̄ijo su elektros bendrove, — sako Jonas.

— Kas laimėjo? — klausia Jokūbas.

— Buvo lygiosios. Mes negaunam elektros, o jie negauna pinigų, — paaiškina Jonas.

Kieno buvo jis dėdė?

Amerikiečių Williamsų gyvenimas buvo tikrai nelaimingas, ir abu jie kaltino senąjį dėdę Ezrą. Dvylika metų tas dėdė išgyveno jų šeimoj, nuolat niurzgėdamas, visada kuo nors nepatenkintas ir visada pirmasis prie stalo. Pagaliau susirgo ir mirė. Nulydėjo jį Williamsai į amžinojo poilsio vietą, o grįžtant namo, vyras ir sako žmonai:

— Brangute, žinai, prisipažinsiu tau, kad, jei nebūčiau tavęs taip mylėjęs, tai seniai būčiau palikęs tave, nebepakęsdamas to tavo dėdės Ezros.

— Mano dėdės Ezros! — nustebusi sušuko žmona. — Aš galvojau, kad Ezra yra tavo dėdė.

Atsimušė dalgis į akmenį

Vienas turtingas biznierius įsimylėjo į artistę.

Norėdamas apsisaugoti nuo įsivėlimo į skandalą, jis pasisamdė privatų detektyvą ištirti merginos praeitį.

Po kiek laiko atėjo raportas, kuriame pasakyta:

"Mergina kilusi iš geros šeimos, ir jos reputacija kuo geriausia. Tik pastaruoju laiku ji pradėjo draugauti su tokiu biznierium, kurio vardas yra gerokai suteptas".

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1984 metam

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą $.....
Už kalendorių $.....
Spaudai paremti $.....

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutolusios dienos". Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS KNYGOS

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Įrišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta.. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Įrišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota . 10 dol.

M. Krupavičius. Visuomeniniai klausimai. Įrišta. 18 dol.

Vytė Nemunėlis. Mažųjų dienos. Poezija vaikam. 8 dol.

J. Matulaičio kelias į Vilniaus vyskupo sostą. 4 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau . . . Religinių straipsnių rinkinys, 12 dol.

A. Gailiušis, Visaip atsitinka. Novelės, 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Sese, budėk. Lietuvių skaučių seserija. Įrišta. 20 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įrištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įrištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sūkuriuose. Įrišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

S. Yla, M. K. Čiurlionis kūrėjas ir žmogus. Įrišta . 15 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Laisvės besiekiant. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Minkštais viršeliais 12 dol.

Dr. Wilhelm Storost--Vydūnas, Sieben Hundred Jahre Deutsch-Litauischer Beziehungen. Įrišta. 14 dol.

Prof. Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 4 dol.

Prof. J. Brazaitis, Raštai, I, II, III ir IV tomai. Įrišti. Po 15 dol.

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknys. Romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūnienė, Vieno vakaro melancholija. Novelės 7 dol.

A. Grauslys, Jieškau tavo veido. Religinių straipsnių rinkinys. Antra laida. 10 dol.

K. Ostrauskas, Gundymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

Vysk. V. Brizgys, II Vatinano mintys ir lietuviai susirinkime. Kietais viršeliais. 6 dol.

A. Šapoka, Lietuvos istorija. Įrišta. 17 dol.

S. Raštikis, Lietuvos likimo keliais. 18 dol.

A. Tyruolis, Vainikas, Kryžius, Lelija. Šv. Kazimiero grožinės literatūros antologija. 9 dol.

Prof. J. Eretas tarnyboj Lietuvai. Straipsnių rinkinys. 4 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. II dalis. 6 dol.

Vysk. V. Brizgys, Žmogus realiame gyvenime. 5 dol.

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

VĖL GAUNAMOS MELODINGOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkauskienė — lietuvių kompozitorių dainos ir tarptautinių operų arijos. Plokštelė arba kasetė 10 dol.

Tarp tostų ir dainų — Rimo Kaspučio Romantika. 9 dol.

Dainos, muzika ir gėlės — lietuvių kompozitorių sukurtos dainos Prano Lemberto žodžiam. Įdainuota solistų, duetų ir choro. 8 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GAUNAMAS PILNAS "AUŠROS" TEKSTAS

"Auszra", Lietuvos atgimimo laikraštis, pilnai perspausdintas dviejuose tomuose. Tai Lietuvių Istorijos Draugijos redaguotas leidinys. Du didžiuliai tomai, įrišti, kainuoja po 20 dol. Persiuntimui pridedama po 1.50 dol. už kiekvieną tomą. Šis svarbus leidinys, o taip pat ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos plokštelės, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn,N.Y. 11207.

Savo vaikams, kurie, baigę mokslus, išsikelia gyventi į kitus miestus,užprenumeruok Darbininką. Tai bus jiems geriausia dovana.

Publius Vergilius Maro, Georgikos, vertė A. Nyka-Niliūnas. Albumo formatas, įrišta. 10 dol.

A. Grauslys, Jieškau Tavo veido, 10 dol.

Erlėnas, Girių sargai, apysakos. 3 dol.

V. Nemunėlis, Mažųjų dienos. 8 dol.

P. Razminas, Kražiai. Iliustruota, įrišta. 12 dol.

O. Mikailaitė, Pumpučio pasauliukas, gausiai iliustruota. 3 dol.

A. Gustaitis, Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys. Vaikam. Iliustruota. 2 dol.

A. Gustaitis, Lietuva Europos nugalėtoja, su 80 iliustracijų krepšinio pergalėj. 2.50.

Gynybių Vilniaus sienų nugriovimas, vertė M. Blynas. 3 dol.

Korp. Ramovė, V.D. Universiteto studentų atsargos karininkų atsiminimai. Red. J. Karka. Didesnio formato. 10 dol.

K. Gečys, Katalikiškoji Lietuva. Įrišta. 5 dol.

J. Budrys. Kontražvalgyba Lietuvoj. 3 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Įrišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Įrišta. 23 dol.

Auszra — I tomas. Įrištas. 20 dol.

Auszra — II tomas. Įrištas. 20 dol.

J. Puzinas, Petras Avižonis. Įrištas. 10 dol.

J. Eretas, Št. Šalkauskio biografija. Įrišta. 5 dol.

St. Yla, Jurgis Matulaitis. Biografija. 5 dol.

J. Kaributas, Kelionė aplink pasaulį. 4 dol.

Šv. Raštas, Naujasis Testamentas. Įrištas. 6 dol.

V. Sruogienė. Lietuvos steigiamasis seimas. 5 dol.

M. Blynas, Nostradamus ir pranašystės — Erdvės paslaptys. 5 dol.

Vysk. V. Brizgys, K. Kaupaitė, motina Marija. 5 dol.

J. Dainauskas, Aušra, 1980 kovo — 1980 gruodžio 6 dol.

J. Vaišnys, Dabartinė lietuvių kalbos rašyba. 3 dol.

P. Gaučio vertimas. Pirmasis stebuklas. Azorin. 5 dol.

K. Pažėraitė, Svetimi vėjai. 6 dol.

A. Landsbergis, Muzika įžengiant į neregėtus miestus. 6 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos naujos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10 DIENŲ LIAUDIES MENO EKSKURSIJA LIETUVOJE IR DVI NAKTYS HELSINKY

No. 103: spalio 3 iki 17 ..... $1,549.00

Šios ekskursijos tikslas yra Lietuvos liaudies meno pažinimas. Bus aplankoma: KAUNE — menų verslo įmonė: tautinių drabužių siuvimas, juostų audimas ir krepšelių pynimas, VILNIUJ — susitikimas su liaudies menininkais ir dainininkais, apsilankymas Verkių muziejuj, kanklių muzikos koncertas, DRUSKININKUOSE — apsilankymas gintaro apdirbimo fabrike, RUMŠIŠKĖSE — išvyka į Liaudies Buities Muziejų ir liaudies muzikos koncertas.

KITOS 10 DIENŲ EKSKURSIJOS LIETUVOJ

No. 918B: rugsėjo 18 - spalio 4 .....$1,829.00
10 dienų Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte

No. 117: lapkričio 7 - 21 .....$1,349.00
10 dienų Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte

No. 117: lapkričio 7 - 21 .....$1,349.00
10 dienų Vilniuj, 2 Helsinky

No. 128: Naujų Metų sutikimas Lietuvoj gruodžio 28 - sausio 11 ..... $1,449.00
10 dienų Vilniuj, 2 Helsinky

KITOS EKSKURSIJOS

No. 917: rugsėjo 17 - 26 .....$1,259.00
6 dienos Vilniuj, 2 Helsinky

No. 101: spalio 1-12 .....$1,289
6 dienos Vilniuj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 2 Helsinky

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškvietimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj. Ar juos prenumeruoji?

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
86-01 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

TAUPYMO CERTIFIKATAI:

SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAUGLIS	KURSAS
$500 - 20,000	6 mėn.	11.73%	11.25%
	12 mėn.	11.84%	11.35%
	24 mėn.	11.95%	11.45%
	36 mėn.	12.00%	11.50%
$20,000 $50.000	6 mėn.	12.00%	11.50%
	12 mėn.	12.17%	11.65%
	24 mėn.	12.22%	11.70%
	36 mėn.	12.28%	11.75%

$50,000 IR DAUGIAU — PAGAL SUSITARIMĄ

IRA CERTIFIKATAI:

$2,000 - 4,000 per metus	Nuo 1 iki 6 metų	12.55%	12%

REGULIARIOS SANTAUPOS:

METINIS PRIEAUGLIS 9.42% DABARTINIS KURSAS 9%	APSKAIČIAVIMAS KASDIEN

VISOS SANTAUPOS VALDŽIOS APDRAUSTOS IKI $100,000.

ROŽĖ ANT PR. NAUJOKAIČIO KARSTO

Prano Naujokaičio laidotuvės

Pranas Naujokaitis nors ir buvo persekiojamas kelių ligų, bet mirė nuo memengito rugpjūčio 12. Atsisveikinimas buvo rugpjūčio 15 vakare. Čia rožančių ir maldas sukalbėjo kun. Viktoras Dabušis, specialiai atvykęs į šias laidotuves iš Floridos. Jis dar tarė ir atsisveikinimo žodį. Taip pat kalbėjo Kazys Jankūnas, New Jersey LB apygardos pirmininkas, gi Virginija Sirusienė paskaitė šiai progai parinktų eilių iš paskutinio velionio eilių rinkinio "Saulėleidis".

Pamaldos bažnyčioje

Rugpjūčio 16, ketvirtadienį, 10 val. Patersono lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje buvo gražios laidotuvių pamaldos. Mišias koncelebravo kun. Viktoras Dabušis, kun. Zenonas Smilga ir Darbininko redaktorius Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM. Mišių skaitymus atliko velionio vaikai: Dalia ir Gedimas.

Per mišias Julius Veblaitis smuiku pagrojo: Bacho — Arioso, Gruodžio — Tėve mūsų (giesmę giedojo drauge ir vargonininkė), per komuniją — Bacho - Gounod — Ave Maria.

Parapijos vargonininkė Eleonora Vaičaitytė-Williams turi gražų lyrinį soprano balsą ir mišių metu labai jautriai giedojo reikiamas laidotuvių giesmes.

Pamaldose dalyvavo nemažas būrys Patersono lietuvių.

Pervežamas į Šv. Jono kapines

Pasibaigus pamaldom, sugiedojus Viešpaties Angelą, karstą išnešė iš bažnyčios ir perkėlė į laidotuvių automobilį. Iš Patersono pasijudino ilga automobilių vilkstinė ir velionį pervežė į Šv. Jono kapines Brooklyne. Šv. Jono kapinėse 1953 buvo palaidota jo pirmoji žmona. Jos kape dabar ir buvo palaidotas Pranas Naujokaitis.

Čia visa vilkstinė atvažiavo apie pusę pirmos. Karstą padėjo prie duobės. Paskutines laidotu-

(nukelta į 8 psl.)

BOSTONO ŽINIOS

50-oji Minkų gegužinė

1934 balandžio 1 Naujojoj Anglijoj pirmą kartą pasigirdo radijo bangomis lietuviškas žodis. Šiais metais balandžio 1 suėjo 50 metų nuo dienos, kada Steponas ir Valentina Minkai be pertraukos kas sekmadienį turi lietuvišką radijo valandėlę, vadinamą Lithuanian Radio Broadcasting.

Plačia laiko prasme 50 metų yra neilgas laiko tarpas, bet organizacijos, o ypač suaugusio žmogaus gyvenime, 50 metų yra didžioji gyvenimo dalis. Taip Minkai per tuos 50 metų visą laiką dirba su lietuviais ir lietuviam. Dabar, kada yra ištobulintos visos radijo tarnybos programų paruošimui priemonės, kada visą radijo valandos programą galima atsinešti į radijo stotį savo portfelyje, atrodo, nėra jau toks sunkus darbas, nors irgi reikia laiko, energijos ir apsukrumo, kad radijo programa būtų gyva, įdomi ir patraukli. Tačiau prieš 50 metų ir vėliau tas darbas tikrai buvo sunkus. Tada Minkai patys suorganizavo lietuvišką chorą, vaidintojus, kvietė kalbėtojus, kurie atliktų visą programą pačioje radijo stotyje. Juk buvo labai svarbu, kad programa būtų įdomi, aktuali ir lietuviai norėtų jos klausytis. Bet jie dirbo. Steponas ir Valentina Minkai turėjo svarbų tikslą — skelbti lietuvišką žodį ir palaikyti lietuvybę.

Tos programos ir lietuvybės palaikymui kasmet jie rengdavo žiemos metu renginius su vaidintojais, solistais ir paskaitininkais salėse, o vasaros metu iš Bostono ir net iš tolimų apylinkių jie kviesdavo lietuvius į gamtą — į gegužines, kurias čia vadina piknikais.

Steponas Minkus yra baigęs teisės mokslus, o Valentina Minkienė — muzikos konservatoriją. Tas jų išsimokslinimas padėjo jiem ir šiame darbe. Tačiau savo pragyvenimui jie pasirinko lietuvišką dirvą. So. Bostone jie atidarė gėlių ir dovanų krautuvę. Joje be gėlių, yra lietuviški laikraščiai, lietuviškos knygos, lietuviški tautiniai audiniai, rankdarbiai ir drožiniai, o taip pat ir gintaras. Be to, jie kas sekmadienį ragina lietuvius užsisakyti lietuvišką dienraštį Draugą, savaitraštį Darbininką ir kitus laikraščius. Iš šių prekių turto negalima susikrauti, bet tokios krautuvės yra labai reikalingos. Be Chicagos, gal mažai kur kitur toks lietuviškas patarnavimas yra. Be to, kai buvo paskelbtas vajus Lietuvos atstovybės pastatų atnaujinimui, Minkai pirmieji su didesne suma atsiliepė.

Minkai, švęsdami šios radijo valandėlės, o taip pat ir savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį, dar vis nenuleidžia rankų. Kiekvieną sekmadienį juos girdime radijo bangomis. Balandžio 1 šios sukakties proga jie surengė vakarą, kur meninę programą atliko "Paslapties" trio iš Hartfordo ir aktorius Vitalis Žukauskas, vadinamas "vieno žmogaus teatras" iš New Yorko. Gi rugpjūčio 12 surengė gegužinę Romuvos parke Brocktone su ilga ir įdomia programa. Ukrainiečių tautinių šokių ansamblis "Sijanka" pasirodė su savo tautiniais šokiais. Reikia pripažinti, kad tai puikūs šokėjai ir puikiai reprezentuoja savo tautą. Gražūs tautiniai kostiumai, veiduose deganti graži šypsena per visus šokius. O apie šokių gyvumą, jėgą, greitį ir miklumą sunku apsakyti. Reikia juos matyti.

Buvo Naujosios Anglijos iškiliosios lietuvaitės rinkimai. Ja buvo išrinkta Rūta Buivytė, aukštesniosios mokyklos paskutinės klasės mokinė. Ją gerai pažįstu. Rūta yra ne tik graži, bet labai gražiai išauklėta ir labai lietuviška mergaitė. Be akcento kalba lietuviškai. Tai mergaitė, kokių šiandien išeivijoj jau ne taip lengva surasti, nes dauguma eina su nauja gyvenimo srove. Gražuolės ženklą Rūtai įteikė praeitų metų gražuolė Verutė Bizinkauskaitė. Rūta taip pat gavo gražią statulą, raudonų rožių didelę puokštę ir kitų dovanų.

Vėliau vyko šokiai ir šokių varžybos, įžangos ir kiti laimėjimai Diena buvo darganota. Tad viskas vyko pastogėje — salėje.

Lietuviai turime būti dėkingi Minkam už jų lietuvišką darbą, ypatingai tada, kai tam darbui trūko darbininkų, o jie visomis savo galiomis plušėjo lietuviškoje dirvoje.

Įvertinta Vida Ivanauskaitė

The Boston Herald laikraštis rugpjūčio 10 įdėjo Vidos Ivanauskaitės ir jos tėvelių — Nijolės ir Adolfo Ivanauskų fotografijas ir parašė straipsnį "Vida's a true patriot". Straipsnyje rašoma, kad 15 metų mergaitė iš Mattapa, kuri lankanti St. Gregory's High School, mokykloje parašiusi rašto darbą "Essay" apie patriotizmą. Tas jos rašinys buvęs pasiųstas Amerikos veteranų sąjungai. Sąjunga gavusi tūkstančius rašinių, bet Vidos buvęs pripažintas geriausiu. Veteranų sąjunga pakvietė Vidą su jos mamyte Nijole į veteranų suvažiavimą Knoxville, Tenn. Ten ji rugpjūčio 10 skaitysianti tą savo rašinį tūkstančiam Amerikos karių veteranų. Vidai ir jos mamytei apmokėjo kelionę ir trijų dienų išlaidas veteranų sąjunga. Be to, dar paskyrė 500 dolerių bonusą. Taip pat davė ir Amerikos vėliavos "plaque", metalinę vėliavėlę.

The Boston Herald rašo, jog Vidos tėvai yra lietuviai, o tėvas Korėjos karo veteranas.

Mes irgi vertiname Vidą Ivanauskaitę už jos rašinį, o, be to, kad ji pasisakė, jog yra lietuvaitė. Vidos seneliai Ivanauskai yra ankstesnės kartos ateiviai ir labai daug dirbo lietuviškose organizacijose. Senelis Adolfas yra miręs, o močiutė yra gyva ir dirba lietuviškose organizacijose.

BOSTONO RENGINIAI

Rugsėjo 9 — Tautos šventės minėjimas.

Rugsėjo 16 d. 3 val. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos 85 metų sukakties balius-banketas.

Rugsėjo 29 kultūrinis renginys Šv. Kazimiero garbei So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Spalio 7 Laisvės Varpo rudens renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Spalio 13 - 14 — Montrealio audėjų ir tautodailės grupės "Vaivorykštė" paroda, Lietuvių Piliečių d-jos II-ro aukšto salėj.

Spalio 14 Šv. Kryžiaus Bostono katedroje 3 val. mišios, kurias aukos arkivyskupas Bernard Law Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjime.

Spalio 21 d. 3 val. dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas Šv. Kazimiero garbei First & Second Church salėj Bostone.

Lapkričio 3 — Balfo bankietas Brocktone, Sandaros klube.

Lapkričio 11 — Šv. Petro parapijos bazaras.

Lapkričio 25 kariuomenės šventės minėjimas. Rengia Lietuvių Karių S-gos Bostono skyrius.

Vasario 10 operos solistės Lilijos Šukytės koncertas Jordan Hall salėj. Rengia Baltų draugija.

Balandžio 21 — Laisvės Varpo pavasarinis renginys.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A. A.
PRANUI NAUJOKAIČIUI,

rašytojui, literatūros istorikui ir kritikui, mūsų laikraščio uoliam bendradarbiui, mirus, jo žmonai, sūnui ir dukrai reiškiame gilią užuojautą.

Darbininko redakcija ir administracija

A.A.
JUOZUI VALAIČIUI

mirus, skausmo prislėgtai žmonai Gertrudai, seseriai Magdalenai Ulėnienei ir kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

V. Gudienė ir dukterys

PADĖKA
A.A.
EMILIJA VAINAUSKIENĖ

po sunkios ligos mirė 1984 m. liepos mėn. 5 d. Matulaičio namuose Putname ir buvo palaidota iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse Brooklyne šalia a.a. vyro Prano.

Reiškiame nuoširdžią padėką už Šv. Mišias, aukotas Apreiškimo bažnyčioje klebonui J. Pakalniškiui, kun. V. Pikturnai ir kun. S. Railai; klebonui J. Pakalniškiui už palydėjimą į Cypress Hills kapines; Matulaičio namų kapelionui kun. R. Krasauskui už aukotas Šv. Mišias Matulaičio namų koplyčioje ir už dažną lankymą ligoje ir per paskutines velionės gyvenimo valandas; seselei Aloyzai už atidžią priežiūrą ir maldas, kurias kalbėdavo kartu su velione; muzikui V. Raliui už vargonų muziką ir M. Razgaičiui už pagiedojimą; R. Keziui ir dr. J.J. Stukui už pranešimus apie velionės mirtį per Laisvės Žiburio radijo programą ir per Lietuvos Atsiminimo radiją.

Dėkojame Lietuvos generaliniam konsului A. Simučiui už jautrius žodžius pasakytus Kultūros Židinyje po laidotuvių: P. Ąžuolui už paaiškinančius žodžius apie velionės kovą su liga.

Dėkojame M. Šalinskienei už rūpestingą ir malonų patarnavimą; E. Kezienei už paruoštus užkandžius po laidotuvių ir Kultūros Židinlui už patalpas.

Dėkojame p. Ąžuolams, p. Lušienei, p. Minkūnams ir p. Paprockienei ir visiems kitiems, kuriuo nors būdu padėjusiems velionei jos sunkiose valandose.

Dėkojame visiems už gausų dalyvavimą laidotuvėse, už užprašytas Šv. Mišias, už gregorines Šv. Mišias ir už aukas Tautos Fondui.

Visiems nuoširdžiai dėkingos giminaitės
AUDRONĖ GUDAITĖ IR GRAŽINA SNYDER

1984 rugpjūčio 20

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

A.A.
PRANUI NAUJOKAIČIUI

mirus, jo žmoną Liną, sūnų Gediminą, dukrą Dalią ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Marija Šaulienė
Leonas ir Marija Virbickai

St. Petersburg, Fla.

A.A.
LEONUI DAUGVILAI

mirus, seserįIreną Garunkštienę ir jos šeimą giliai užjaučia ir drauge liūdi

Ona, Romas ir Rasa Pakalniai

Waterbury, CT

A.A.
LEONUI DAUGVILAI

mirus, Motiną Zinaidą Daugvilienę, seserįIreną Garunkštienę su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aleksandras ir Ona Šulaičiai
Dantonas ir Mirga Šulaičiai

A.A.
LEONUI ORENTUI

mirus, jo žmonai Onai, dukrai Birutei su šeima ir kitiems giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Lietuvių Bendruomenės New London, Conn., apylinkės nariai

"Amber Holidays" MEMBER ASTA

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Rugsėjo 17	— 1127.00
Rugsėjo 26	— 1142.00
Spalio 3	— $1268.00
Gruodžio 26	—$1247.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.
Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupes lydės vadovai.
Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:
1 - 800 - 722 — 1300 (Toll Free)
Iš Massachusetts ir Kanados: 1 - 617 - 268 - 8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to change

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinama!, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigus padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų sąskaitą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai neša pilno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

DARBININKAS

NEW YORKE

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. ..... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Telefono bendrovė praneša, kad nuo rugsėjo 1 pasikeičia "area code" numeris Brooklyn, Queens ir Staten Island gyventojam. Vietoj buvusio "212" numerio reikės naudoti "718".

Dariaus ir Girėno skridimo minėjimas, kuris būdavo rengiamas liepos mėnesį, šiemet įvyks rugsėjo 22, šeštadienį, 3 v. popiet. Minėjimą rengia Paminklo statymo komitetas ir Liet. Darbininkų draugijos 7 kuopa. Pirmininkė Bronė Spūdienė kviečia visus dalyvauti.

Kultūros Židinyje koncertavęs ir lietuviam solistam akomponavęs pianistas William Smiddy rugpjūčio 3 su simfonijos orkestru atliko piano solo partijas Spokane mieste, Wash. Rugsėjo mėnesį jis koncertuos šiuose miestuose: Seattle, Wash., Portland, Ore., Salt Lake City, Utah ir San Francisco, Calif. Jo koncertus rengia muzikos agentūra "Columbia". Lapkričio 18 William Smiddy akomponuos Gimai Čapkauskienei, kurios koncertas rengiamas Kultūros Židinyje.

Dr. Tomas Remeikis iš Chicagos lankėsi New Yorke Lietuvių Bendruomenės reikalais ir taip pat dalyvavo Kasos direktorių tarybos posėdyje.

Vytautas Volertas, šv. Kazimiero centrinio komiteto pirmininkas, skaitys paskaitą šv. Kazimiero minėjime, kuris bus rugsėjo 8 Kultūros Židinyje. Minėjimą rengia specialus iš įvairių organizacijų sudarytas komitetas.

Už a.a. rašytoją Stepą Zobarską rugpjūčio 12 marijonų vienuolijos koplyčioje Chicagoje buvo pamaldos. Į mišias rašytojus ir kultūrininkus kvietė Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas Anatolijus Kairys. Pamokslą pasakė kunigas Vytautas Bagdanavičius, MIC, iškeldamas Stepo Zobarsko nuopelnus organizuojant Manyland Books leidyklą, darant pastangas prasimušti į anglų literatūrą.

Kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, iš Chicagos yra atvykęs į New Yorką ir Aušros Vartų parapijos bažnyčioje pavaduoja atostogaujantį kleboną kun. Vytautą Palubinską.

Muzikė Nijolė Ulėnienė yra išvykusi į muzikos seminarą Europoje. Seminaras vyko Briuselyje — Karališkojoje konservatorijoje. Šalia seminaro dar turėjo progos aplankyti ir žymiąsias Belgijos vietas. Rugpjūčio 12 išskrido į Salzburgą, kur vyko "Mozarteum", Mozarto koncertai ir jo muzikos nagrinėjimas. Iš ten vyksta į Vieną. Rugpjūčio gale grįžta iš kelionės. Iš Briuselio ji atsiuntė sveikinimus Darbininko redakcijai.

Sol. Ginos Čapkauskienės koncertas ir jos naujos plokštelės sutikimas rengiamas lapkričio 18 Kultūros Židinyje. Rengia Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas.

Vytautas Kamantas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, su žmona lankėsi Europoje. Aplankė Frankfurtą, Vasario 16-osios gimnaziją, dalyvavo LB vadovų suvažiavime Augsburge, stebėjo Kristaus kančios vaidinimą Oberammergau, aplankė Austrijos ir Šveicarijos lietuvius, turėjo progos kalbėti į Lietuvą per Europos ir Vatikano radijus. Iš kelionės atsiuntė sveikinimus Darbininkui.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, Leonia, N.J., su anesthesiologų grupe (apie 100 žmonių) aplankė Georgiją, Armeniją ir atsiuntė Darbininkui sveikinimus iš Kaukazo, Baku miesto.

Tėv. Petras Baniūnas, OFM, Darbininko administratorius, nukentėjęs nuo gaisro pranciškonų vienuolyne, dėkoja jį sušelpusiem: P. Leveckienei, Edison, N.J., G. Valaitienei ir P. Povilaičiui, Great Neck, N.Y., P. J. Jurkuvėnam, Glendale, N. Y., E. Juškevičienei, St. Petersburg Beach, Fla., S. ir E. Mikniam, New London, Conn.

Ona Pocienė, Watchung, N.J., atnaujindama Darbininko metinę prenumeratą, atsiuntė 50 dol. Nuoširdus ačiū.

Prano Naujokaičio laidotuvės

(atkelta iš 7 psl.)

vių maldas sukalbėjo kun. V. Dabušis. Dar dalyvavo šie kunigai: kun. Z. Šmilga, Tėv. K. Bučmys, OFM, ir kun. Jonas Pakalniškis. Iš viso kapinėse buvo per 40 žmonių.

Čia ant karsto sudėjo šeimos gėlių vainikus, o visi dalyvavę tylūs ėjo prie karsto ir padėjo po rožę, atsisveikindami su mieluoju, darbščiuoju rašytoju ir kritiku, literatūros istoriku Pranu Naujokaičiu.

Buvo vasaros vidudienis, tokia graži saulė, o visiem buvo liūdna ir graudu, nes iš mūsų tarpo pasitraukė toks mielas ir toks reikalingas žmogus.

-o-

Po laidotuvių pietūs buvo Jono Belecko restorane — Winter Garden svetainėje. Pietūs buvo puikūs. Dalyvavo apie 40 asmenų. (p.j.)

20 METŲ, KAI MIRĖ GEN. KONSULAS JONAS BUDRYS

Rugsėjo 1 sueina 20 metų, kai mirė Jonas Budrys, išbuvęs Lietuvos generaliniu konsulu New Yorke beveik 28 metus.

Darbininko redakcijoje jis buvo dažnas svečias, daug papasakodavo iš savo turiningo gyvenimo, čia aptardavo ir savo knygos reikalus. Jis parašė ir išleido savo atsiminimus — "Kontražvalgyba Lietuvoje".

Jonas Budrys buvo gimęs 1889 gegužės 10 Kaune. 1907 baigė gimnaziją Kaune, 1900 - 1905 dalyvavo Dainos draugijos chore, 1907 - 1915 tarnavo įvairiose valdžios įstaigose Lietuvoje ir Latvijoje.

Nuo 1915 buvo mobilizuotas ir, baigęs karo mokyklą, tarnavo rusų kariuomenėje. 1920 - 21 studijavo Vladivostoko rytų kalbų institute.

Į Lietuvą grįžo 1921 ir nuo liepos 21 buvo generalinio štabo kontražvalgybos viršininku. Buvo vienas iš Klaipėdos sukilimo organizatorių ir vyriausias vadas, Klaipėdoje ėjęs svarbias pareigas. 1928 buvo paskirtas konsulu Karaliaučiuje. Nuo 1936 lapkričio 11 jis buvo Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, 1940 gavo New Yorko garbės piliečio vardą.

Kaip valstybininkas jautriai pergyveno Lietuvos nelaimes ir Lietuvos okupaciją 1940 metais.

Prieš rusų okupaciją jis rašė į Kauną išsamius pranešimus ir samprotavimus apie bręstantį mirtiną pavojų Lietuvos nepriklausomybei.

Kai Lietuva buvo okupuota, jis glaudžiai bendradarbiavo su Lietuvos diplomatiniais atstovais Europoje ir Amerikoje, taip pat su Altu, Balfu, Vliku, Lietuvos Laisvės Komitetu ir Pasaulio Lietuvių Bendruomene.

Jo žmona Regina gyvena Manhattane, sūnus, žinomas amerikiečių rašytojas, gyvena prie Chicagos.

Šios 20 metų sukakties proga žmona Regina vyksta pas sūnų, kur bus prisiminimo pamaldos, ir visa šeima aplankys jo kapą Chicagos Tautinėse kapinėse. **(p.j.)**

Jonas Budrys, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, Klaipėdos sukilėlių vadas, apie 1960 metus. Jis mirė 1964 rugsėjo 1.

Kun. Kazimieras Pugevičius buvo nuvykęs į Philadelphiją ir nelietuvių parapijoje kalbėjo apie Liet. Religinę Šalpą ir tai Šalpai padarė rinkliavą bažnyčioje. Rinkliava buvo labai sėkminga, ir tos parapijos klebonas sako, jog nėra matęs, kad žmonės taip aukotų.

Kun. Algimantas Bartkus, dabar gyvenąs Romoje ir einąs vicerektoriaus pareigas, Lietuvių kolonijoje yra atvykęs atostogų ir sustojo pas savo motiną ir pas seserį Nijolę Baltrulionienę, Richmond Hill. Iš čia jis keliaus į Torontą ir dalyvaus religiniame kongrese.

Kun. Domininkas Valenti yra atvykęs iš Vokietijos atostogauti pas savo tėvelius, kurie gyvena prie Apreiškimo parapijos. Kun. D. Valenti užaugo prie Apreiškimo parapijos, išmoko labai gerai lietuviškai, čia atvykęs talkina bažnyčioje lietuviškų pamaldų metu. Jis irgi vyksta į Toronto kongresą.

Lietuvių Tautos fondas išleido angliską vertimą prof. Juozo Ereto knygutės apie rusus — "Russian Imperialism and Messianism". Knygelė 30 puslapių, pririnkta labai įspūdingos medžiagos, kaip Rusija nori užvaldyti pasaulį ir palaidoti vakarus.

A. a. Juozui Valaičiui mirus, jo vardui įamžinti, skiriame auką Kultūros Židiniui. V. Gudienė.

Lietuvos vyčių 110 kuopa organizuoja ekskursiją į vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, konsekraciją. Autobusai išvyksta rugsėjo 14, penktadienį, 6:30 val. ryto nuo V. Atsimainymo parapijos bažnyčios Maspethe ir nuo Woodhaven Blvd. ir Jamaica Ave. sankryžos. Konsekracija Portlando katedroj 2 val. popiet. Po to priėmimas Kennebunkporto vienuolyne, miegama hotely ar motely tarp Portlando ir Kennebunkporto. Šeštadienį keliaujama į Cape Cod ir ten nakvojama. Sekmadienį mišios St. Francis bažnyčioj, Hyannis, Mass. Popiet kelionė namo. Kaina 145 dol. Įskaitoma kelionė autobusu, nakvynės, valgymas, vietovių apžiūrėjimai. Dėl rezervacijų kreiptis į Joną Adomėną 212 497-5212. Čekį siųsti jam adresu: 69 Irving Avenue, Brooklyn, N.Y. 11237.

Government jobs. $16,559 - $50,553/year. Now Hiring. Your Area. For information call 805 687-6000. Ext. R-5555.

Apreiškimo parapijos metiniame piknike, kuris buvo rugpjūčio 5, dalyvavo apie 200 žmonių. Oras pasitaikė kiek lietingas, tai tas daug ką sulaikė nuo pikniko. Žmonių nuotaika buvo gera, vaišinosi, dainavo. Šokiam grojo Joe Thomas orkestras. Šokiai vyko salėje. Jie vypač įsismagino. Buvo ir visokiausių laimėjimų traukimai.

Olimpiniuose žaidimuose, kurie iškilmingai baigėsi rugpjūčio 12, sekmadienį, naktį buvo rodomas ilgas sąrašas įvairiausių talkininkų. Jų tarpe pastebėta ir lietuvių, pvz. John Tamulaitis.

Tėv. Benvenutas Ramanauskas, O.F.M., kuris nuo vienuolyno gaisro buvo nukentėjęs ir buvo apdegęs, į ligoninę buvo paguldytas liepos 22 ir iš ligoninės sugrįžo rugpjūčio 13.

Lietuvos vyčių Lietuvos reikalų komitetas išleido savo biuletenį, skirtą liepos mėnesiui. Kaip žinome, biuletenis surenka daug aktualios medžiagos, įvairius spaudos atsiliepimus. Šiame numeryje daug dėmesio skiriama Pavergtų tautų savaitei, skelbiamos įvairios rezoliucijos, pasisakymai šia proga. Ragina vyčius reaguoti ir parašyti įvairius laiškus. Biuletenis surašomas mašinėle, perfotografuojamas ir spausdinamas ofseto būdu. Redaguoja Bernice Aviža, o Lietuvos reikalų komitetui pirmininkauja dr. Jokūbas Stukas.

Kun. Jonas Petrošius, Paryžiaus lietuvių kapelionas, yra atvykęs atostogauti į Torontą. Iš ten buvo atskridęs į New Yorką, kur apsilankė pranciškonų vienuolyne, Liet. Religinėje Šalpoje, Darbininko redakcijoje. Iš New Yorko į Torontą išvyko rugpjūčio 10. Toronte išbus iki religinio kongreso.

Raidė užmuša, dvasia gaivina — tokiu vardu iš spaudos išėjo nauja knyga. Spausdino pranciškonų spaustuvė Brooklyne, išleido Krikščionis gyvenime leidykla. Jos autorius — kun. prof. Antanas Rubšys. Knyga sudaryta iš dviejų ilgesnių straipsnių, anksčiau skelbtų spaudoje. Pridėta Vatikano II suvažiavimo konstitucija apie Šv. Raštą. Ši knyga — tai paskatinimas geriau pažinti Šv. Raštą ir jį dažniau skaityti. Kaina 2 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Gaunama leidykloje, pas knygų platintojus ir Darbininko administracijoje.

Darbininko skaitytojam, užsakiusiem "Bridges" mėnraštį į Kanadą, Australiją, Angliją ir Afriką, pranešama, kad gaisras sunaikino Tėv. Petro Baniūno, "Bridges" administratoriaus kambarį. Sudegė ir tie užsakymai. Kadangi jų adresai dar nebuvo kitur įregistruoti, užsakytojus prašome atsiųsti jų adresus pakartotinai. Taip pat sudegė ir "Bridges" platintojų sąrašas. Kas gaudavo "Bridges" keletą egzempliorių, ar norėtų platinti savo apylinkėj, prašom pranešti administracijai: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Gyvenkime taip, kad ateities kartos mūsų nekaltintų, jog nesugebėjome aukotis Lietuvai ir ją išvaduoti!

VIENINTELIAI LIETUVIAI NEW YORKE, AUKSO SUPIRKĖJAI ir PARDAVĖJAI, TURĮ DIDELĮ PATYRIMĄ.

Superkam auksą, sidabrą, platiną. Mokame aukščiausias kainas. Apmokėjimas grynais. Niekur nerasite tokio patarnavimo kaip pas mus. Nemokamai patariame apie investavimą į auksą, sidabrą su sell-back garantija. Kalbame lietuviškai. Dėl smulkesnės informacijos skambinti:

212 354-2044

212 354-2067

nuo 9:30 val. ryto iki 4:30 val. popiet.

KLAUSTI: GENIUS (GENE) BORK

Galite kreiptis raštu:

SUPREME GOLD REFINERS
52 W. 47th ST. 2nd Floor
NEW YORK, N.Y. 10036

KELIONĖ Į VYSK. PAULIAUS BALTAKIO IŠKILMES

Išvykstama rugsėjo 14, penktadienį, 6:15 v.r. nuo Shalins laidojimo įstaigos, 6:30 nuo Kultūros Židinio. Grįžtama sekmadienį apie 9 v.v.

Kelionės kaina — 90 dol.

Į šią kainą įskaito:
1. Kelionė iš New Yorko ir keliavimas Maino valstijoje per visas 3 dienas moderniu Continental Trailway autobusu;
2. Priėmimas — banketas po konsekracijos pranciškonų vasarvietėje;
3. Viešbutis ir taksai;
4. Lengvi pusryčiai kiekvieną dieną;
5. Kelionė laivu Atlanto pakraščiais.

Registruotis pas Marytę Šalinskienę — 296-2244 arba kelionių agentūrą Vytis — 769-3300.

JOHN CONSTRUCTION BUILDING CO.
Painting & Paper Hanging, Tile Setting, Flooring & Ceiling, Carpentry, Roof & Gutter Repair. Richmond Hill — 212 847-1575.

ŠV. KAZIMIERO MIRTIES 500 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS NEW YORKE

1484 — 1984

Rugsėjo 8, šeštadienį, 7 v.v.
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne, N.Y.

PASKAITA. Kalba centrinio jubiliejinio komiteto pirmininkas VYTAUTAS VOLERTAS

KONCERTAS.

Dainuoja solistė ANGELĖ KIAUŠAITĖ

LITERATŪRINĖ DALIS

TAUTINIAI ŠOKIAI

Rugsėjo 9, sekmadienį, 2 v. popiet PAMALDOS Šv. Patriko katedroje

Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti akademinėje dalyje šeštadienį ir pamaldose sekmadienį.

Rengia

SPECIALUS IŠ ORGANIZACIJŲ SUDARYTAS KOMITETAS